

Lägesbild enligt Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete

Innehållsförteckning

Lägesbild enligt Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.....	1
Sammanfattning	5
Huvudresultat.....	5
Inledning	7
Ragunda kommun	7
Om kommunen.....	7
Samverkans forum	8
Samverkansöverenskommelse lokalpolisområde Östersund	8
Bakgrundsfaktorer.....	8
Risk- och skyddsfaktorer	8
Lägesbild över barn och ungas uppväxtvillkor – Länsstyrelsen Jämtland	10
Demografi	14
Ekonomisk utsatthet.....	14
Barn i hushåll med försörjningsstöd	16
Familjehemsplaceringar	16
Placeringar enligt HVB, LVU och LVM.....	16
LUL-yttranden och domar	16
Gymnasiebehörighet	16
Kartläggning brottslighet och trygghet Ragunda kommun.....	19
Totalt antal anmälda brott	19
Anmälda brott per 100 000 invånare	19
Brott mot liv och hälsa & frihet och frid.....	20
Våld i offentlig miljö	20
Anmälda brott – BRÅ	20
Självrapporterad utsatthet & oro för våld i offentlig miljö – NTU.....	21
Våld i nära relation.....	23
Anmälda brott – BRÅ	23
Självrapporterad utsatthet & oro för våld i nära relation – NTU	24
Våld mot barn och unga.....	25
Anmälda brott – BRÅ	25
Skola som brottsplats	26
Skolrelaterad statistik och observationer	26

Narkotikabrott	28
Anmälda brott – BRÅ	28
Självrapporterad utsatthet & oro för narkotikabrott – NTU	30
Avloppsvattenbaserad epidemiologi	31
Skolelevers drogvanor 2023	34
Lokala observationer från skolorna	37
Observationer från individ- och familjeomsorgen	37
Observationer från bygg- och miljöavdelningen	37
Stöld – och tillgreppsbrott	38
Anmälda brott – BRÅ	38
Självrapporterad utsatthet & oro för stöld – och tillgreppsbrott – NTU	40
Förmögenhetsbrott	41
Antalet anmälda – BRÅ statistik	41
Skadegörelsebrott	42
Anmälda brott – BRÅ	42
Självrapporterad utsatthet & oro för skadegörelsebrott	44
Sammanställning av Skadegörelsebrott i Ragunda kommun	44
Bedrägeribrott	45
Självrapporterad utsatthet & oro för bedrägeribrott – NTU	47
Trafikbrott	47
Anmälda brott – BRÅ	47
Självrapporterad utsatthet & oro för trafikbrott – NTU	50
Bidragsbrott	51
Anmälda brott – BRÅ	51
Välfärdsbrott	52
Lokala siffror från Ragunda kommun	53
Hat och hot mot personal	53
Lokala incidenter i Ragunda kommun:	54
Otrygghet och oro för brott – NTU	54
Fokusområden brottsförebyggande Ragunda kommun	56
Prioriteringsområden utifrån kartläggningen & lägesbilden	56
Narkotikabruk och dess påverkan på unga	56
Våld i nära relationer	57
Ungdomars uppväxtvillkor och psykisk hälsa	57
Välfärdsbrott	58
Metod & material	59
Avgränsningar	59

Beskrivning av material	59
Anmällda brott – Statistik från BRÅ.....	59
Nationella trygghetsundersökningen (NTU).....	60
Kolada	61
Avloppsmätningar	61
Hälsa på lika villkor	62
Referenslista.....	64
Lagar:	64
NTU allmänt:	64
NTU kommunnivå:	64
Anmällda brott:	65
Anmällda brott – metodstöd:.....	65
Annan inhämtade data:	65
Ragunda kommun:	66
Övrigt:	66
Inspiration från andra kommuner:	67
Bilagor.....	68

Sammanfattning

Denna rapport ger en övergripande lägesbild av brottslighet och trygghet i Ragunda kommun för 2023–2024 och är framtagen med stöd från Länsstyrelsen Jämtland. Det övergripande syftet med rapporten är att skapa ett lokalt förankrat stöd för en framtagning av en lägesbild i Ragunda kommun. Underlaget kan användas som en mall för att utveckla och implementera kunskapsbaserade och effektiva brottsförebyggande och kunskapshöjande insatser. Lägesbilden har utformats i enlighet med lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Underlaget till rapporten bygger på en rad indikatorer såsom statistik från Brottsförebyggande rådet (Brå), Nationella trygghetsundersökningen (NTU), Kolada, drogvanor bland skolelever, och avloppsbaseade mätningar av narkotika. Metoderna har kombinerats för att försöka skapa en så heltäckande bild av situationen i kommunen som möjligt.

Ragunda, som är en liten landsbygdskommun i Jämtlands län, står inför specifika utmaningar relaterade till sin demografiska och socioekonomiska struktur. Kommunen präglas av en åldrande och minskande befolkning, med en högre andel barn som lever i ekonomisk utsatthet jämfört med länet och riket och ungdomar som rapporterar psykisk ohälsa. Samtidigt är den generella brottsligheten relativt låg jämfört med både läns- och riksnivåer. Analysen visar på en minskning av vissa brottstyper, såsom våld i offentlig miljö och stöld men också en oroande ökning av vissa brottstyper, såsom narkotikarelaterade brott och våld i nära relationer, har ökat.

Rapporten lyfter även fram vikten av att förstå samspelet mellan risk- och skyddsfaktorer i barns och ungas uppväxtmiljöer. Tidiga insatser, riktade åtgärder och stärkta samverkansstrukturer mellan kommunens olika aktörer, såsom socialtjänst, polis och skola, bedöms vara avgörande för att minska framtida brottslighet och öka tryggheten i kommunen.

Rapportens slutsatser framhåller behovet av tvärsektoriell samverkan och regelbunden uppföljning för att säkerställa att insatserna är både effektiva och anpassade till kommunens behov. Prioriterade insatsområden, som beskrivs i huvudresultaten, utgör grunden för en strategisk planering framåt.

Huvudresultat

För perioden 2023–2024 har Ragunda kommun genomfört sin första kartläggning och lägesbild av det brottsförebyggande arbetet. Arbetet utgår från kommunens storlek och lokala förutsättningar, med syftet att identifiera centrala fokusområden som kan bidra till ökad trygghet och minskad brottslighet.

Lägesbilden baseras på statistik från relevanta myndigheter och lokala aktörer, analys av bakomliggande orsaker till otrygghet och brott, dialog med lokala verksamheter och bedömning av tillgängliga resurser och samverkansmöjligheter

Området som prioriteras ska:

- bygga på resultatet av lägesbilden
- beslutas via lokal BRÅ samt styrgrupp
- vara realistiska att genomföra utifrån kommunens resurser
- ha tydlig effekt på både kort och lång sikt
- bidra till en tryggare och mer hållbar kommun.

De prioriterade fokusområdena kommer att ligga till grund för planering av konkreta åtgärder och insatser, tillsättning av arbetsgrupper inom BRÅ och uppföljning och utvärdering av effekter över tid. Kartläggningen och lägesbilden för Ragunda kommun har identifierat tre centrala fokusområden för det brottsförebyggande arbetet. Dessa prioriteringar identifierats baserat på statistik, analyser av bakomliggande orsaker samt med hänsyn till lokala förutsättningar och resurser.

Narkotikabruk och dess påverkan på unga

En av de mest alarmerande trenderna i kartläggningen är ökningen av narkotikabruk och tidiga debuter i tobaks- och alkoholanvändning bland ungdomar i Ragunda. Avloppsmätningar visar en markant ökning av cannabis- och amfetaminanvändning under hösten, särskilt på helger.

Dessutom rapporteras tidiga debuter i cigarettbruk och alkoholkonsumtion, där Ragunda sticker ut jämfört med länet och riket. Ungdomars tidiga debut i riskbeteenden och minskad föräldraövervakning är tydliga bidragande faktorer. Geografiska och demografiska förhållanden försvårar upptäckt och övervakning, vilket gör narkotikabruket till en central fråga för trygghetsarbetet.

Våld i nära relationer

Våld i nära relationer är ett växande problem i Ragunda, med en stadig ökning av anmälda fall. År 2023 låg anmälningsnivån över både läns- och rikssnittet, vilket visar att det är ett framträdande problem i kommunen. Kommunens utspridda geografi med eventuell social isolering kan även försvåra problemet ytterligare till följd av tillgången till hjälp. Våld i hemmet är inte bara en fråga om fysisk säkerhet utan påverkar också barn och ungas psykiska hälsa och deras långsiktiga utveckling. Trots ökad anmälningsbenägenhet finns det fortfarande ett mörkertal, vilket innebär att många utsatta inte får det stöd de behöver.

Ungdomars uppväxtvillkor och psykisk hälsa

En central utmaning i Ragunda är ungdomars psykiska hälsa och deras begränsade möjligheter till meningsfull fritid och sociala aktiviteter. Kartläggningen visar att en betydande andel av ungdomarna saknar tillgång till organiserade fritidsaktiviteter, vilket är en viktig skyddsfaktor mot riskbeteenden. Flickor rapporterar särskilt hög grad av psykisk ohälsa, vilket kräver specifika insatser för att förbättra deras livskvalitet. Ekonomiska svårigheter och begränsade

fritidsmöjligheter bidrar till en ogynnsam utveckling för ungdomar i kommunen. Den psykiska ohälsan och en ökad användning av receptbelagda läkemedel utan recept är oroande trender. Fokus bör ligga på att stärka skyddsfaktorer som skolframgång och socialt deltagande.

Inledning

Ragunda kommun har för först gången genomfört en kartläggning över kommunen i syfte att skapa en lokal lägesbild över brottsligheten och tryggheten inom Ragunda kommun. För att kunna utveckla och implementera relevanta och effektiva insatser mot brottsligheten krävs en lokal lägesbild. Lägesbilden ska agera underlag till åtgärderna för att det brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet ska effektiviseras inom kommunen. En lägesbild är en översikt som sammanfattar resultaten från kartläggningen och identifierar avvikelser eller mönster i brottsligheten. Den ger en helhetsbedömning av var de största problemen finns, hur situationen förhåller sig till referensdata och hur utvecklingen har sett ut över tid. För att kunna arbeta fram en lokal lägesbild krävs en kartläggning över Ragunda kommun. Kartläggning innebär en systematisk insamling av data kring ett geografiskt område eller ett specifikt brottsproblem. Syftet är att samla information om vad som inträffar, omfattningen, frekvensen, metoderna samt under vilka förhållanden brottsligheten förekommer.

Från den 1 juli 2023 trädde en ny lag i kraft som tydliggör kommunernas ansvar för att organisera och bedriva brottsförebyggande arbete på ett effektivt och kunskapsbaserat arbetssätt. Enligt Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete ska kommunerna genomföra en kartläggning av brottsligheten inom sina geografiska områden och utarbeta en lägesbild. Baserat på lägesbilden ska de bedöma behovet av åtgärder och fatta beslut om en plan för att genomföra dessa. Lägesbilden och åtgärdsplanen ska följas upp minst vartannat år.

Ragunda kommun

Om kommunen

Ragunda kommun är belagt i öster av Jämtlands län och är den minsta kommunen i länet sett till befolkningens mängd med en befolkning på 5151 personer (SCB). Kommunen är belagd i det mellannorrländska bergskullområdet och består till ca 91 procent av skog. Kännetecknande för kommunen är Indalsälven som flyter genom stora delar av landskapet. Området utmärks för sina stora skogs- och jordbruksområden, men har också ett visst inslag av turism, särskilt kring vissa fritidsdestinationer och natursköna platser. Turismen är viktig för delar av kommunen, men den är inte lika dominerande som i mer kända turistdestinationer. Ekonomin baseras främst på skogsbruk, jordbruk och industri, även om det också finns inslag av offentlig verksamhet och service i de större orterna.

Ragunda kommun har tre tätorter: Hammarstrand, Stugun, Bispgården. Kommunen är organiserad genom en kombination av enhetsavdelningar, politiska instanser och samarbetsformer med andra kommuner. Huvudorten är Hammarstrand, där också avdelningarna är samlade. Ragunda har flera avdelningar med ett flertal anställda som har ett starkt fokus på

samhällsutveckling och att främja både service och infrastruktur för att stödja invånare och företagare.

Samverkans forum

Det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i Ragundas kommun har stora kopplingar till kommunens lokala folkhälsa och brottsförebyggande råd (BRÅ). Inom samverkansgruppen finns ett etablerat samarbete mellan polis, hälsocentral, individ- och familjeomsorg, skola, stöd- och omsorgsavdelningen, samhällsbyggnadsavdelningen, bygg- och miljöavdelningen, säkerhetssamordnare, folkhälsoutvecklare, studieförbund, trossamfund, och politiker. Kommunen arbetar även drivande med brottsförebyggande metoder, såsom Grannsamverkan.

Samverkansöverenskommelse lokalpolisområde Östersund

Ragunda kommun och polismyndigheten, lokalpolisområde Östersund, har en samverkansöverenskommelse som grund för det brottsförebyggande arbetet. Syftet är att identifiera och prioritera utvecklingsområden i kommunen för att öka tryggheten och minska brottsligheten. Överenskommelsen sträcker sig mellan 2024 och 2026.

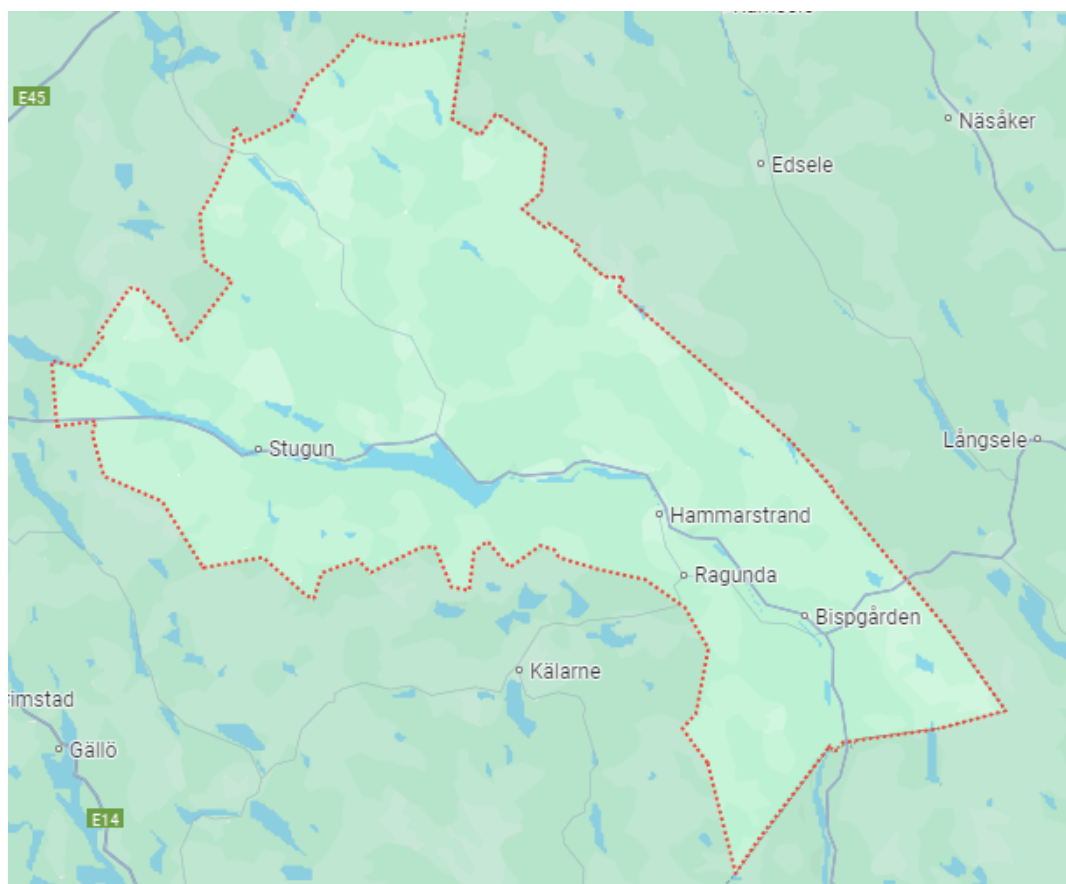

Bild 1 Karta över Ragunda

Bakgrundsfaktorer

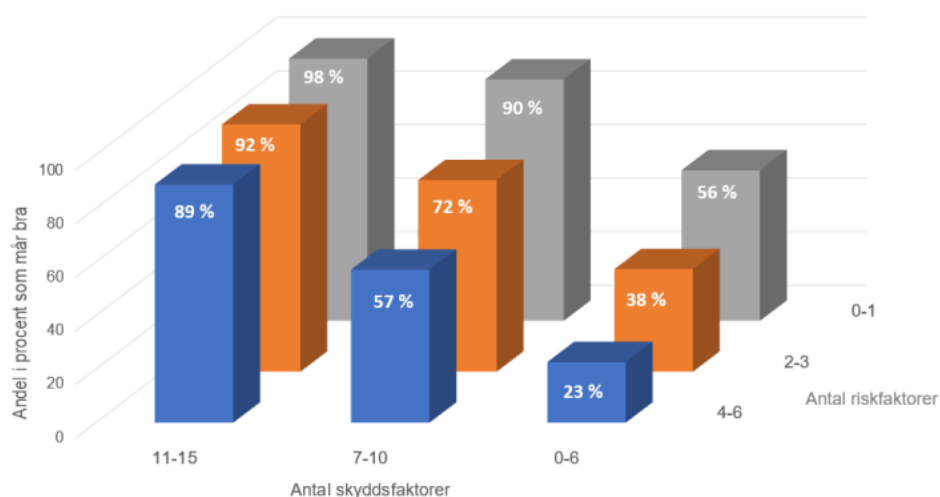
Risk- och skyddsfaktorer

Vissa sociala förhållanden har en tydlig koppling till kriminalitet, och begreppen risk- och skyddsfaktorer spelar en central roll för att beskriva vilka faktorer som påverkar utvecklingen av ohälsa eller psykisk ohälsa hos individer. Riskfaktorer är omständigheter som ökar sannolikheten för att en individ ska utveckla problem. Ju fler riskfaktorer som förekommer i en individs liv, desto större är risken för en negativ utveckling. I kontrast till detta är skyddsfaktorer förhållanden som stärker individens motståndskraft mot påfrestningar och mildrar påverkan av riskfaktorer. Det är faktorer som ökar sannolikheten för att individer ska må bra.

När det gäller barn och unga har forskning identifierat ett antal faktorer som är betydelsefulla i barn och ungas beteendeutveckling. Framträdande riskfaktorer är skolstress, familjekonflikter, bristande föräldrastöd, mobbning, ekonomisk utsatthet och psykisk ohälsa inom familjen. Särskilt värdefulla skyddsfaktorer är goda fysiska, kognitiva och sociala färdigheter. Exempel på det är kreativitet, impuls kontroll, skolframgång, engagemang i fritidsaktiviteter och en trygg känslomässig anknytning till föräldrarna.

Miljön och förhållandena som barn och unga växer upp i påverkar deras fysiska och psykiska hälsa under hela livet. Då barn spenderar en stor del av sin tid i hemmet, förskolan och skolan är dessa arenor centrala för det hälsofrämjande arbetet. Tidiga insatser i dessa miljöer är därför av avgörande betydelse för att minska ojämlikheter i uppväxtvillkor och förebygga framtida ohälsa. Att arbeta förebyggande i dessa sammanhang kan bryta negativa mönster och bidra till en positiv utveckling för individen.

Stapeldiagrammet nedan baseras på en undersökning av Region Jämtland Härjedalen (2022). Data baseras på årliga hälsosamtal med elever i Jämtlands län, insamlade under läsåren 2017–2020 i årskurs 4, 7 och gymnasiets första år. Samtalen, som genomförs av skolsköterskor och dokumenteras anonymt, ger en värdefull grund för folkhälsöarbetet. Resultaten visar tydligt att insatser som stärker skyddsfaktorer har stor potential att förbättra skolelevers välmående, oavsett deras individuella förutsättningar.

Tabell 1 Källa Region Jämtland Härjedalen (2022)

Det är viktigt att notera att välmående påverkas av balansen mellan antalet skydds- och riskfaktorer. Barn och unga som har fler skyddsfaktorer tenderar att må bättre, även om de samtidigt har flera riskfaktorer. Resultatet av undersökningen visar att bland elever med 4–6 riskfaktorer och få (0–6) skyddsfaktorer är det endast 23 procent som uppger att de mår bra. För samma grupp med ett högre antal skyddsfaktorer (11–15) stiger andelen som mår bra till hela 89 procent. Det understryker vikten av att arbeta hälsofrämjande och att stärka skyddsfaktorer, särskilt för elever som har många riskfaktorer.

Lägesbild över barn och ungas uppväxtvillkor – Länsstyrelsen Jämtland

Förebyggande arbete som riktar sig mot barn och unga är en lönsam investering. Det finns väl dokumenterade samband mellan uppväxtvillkor och barns framtida hälsa, samt deras sociala och ekonomiska trygghet. Folkhälsoforskning har under lång tid kartlagt hur uppväxtförhållanden påverkar risken för att utveckla normbrytande beteenden, både på kort och lång sikt. Idag finns en tydlig trend bland beslutsfattare, yrkesverksamma och brukarföreträdare att omsätta dessa forskningsinsikter i konkreta insatser och åtgärder.

För att stödja kommuner och regioner i deras arbete med tidiga insatser har Ramboll utvecklat ett kartläggningsverktyg för att uppskatta barn och ungas uppväxtvillkor. Verktöget har tagits fram i samarbete med forskare från Uppsala universitet och baseras på en forskningsöversikt som genomfördes 2019. I rapporten visas de olika uppväxtvillkor och områden som analysen är uppdelad i. Sammanlagt omfattar dessa uppväxtvillkor 51 olika indikatorer som sammanställts till 11 olika uppväxtvillkor. För Ragunda saknas statistik för fyra av dessa indikatorer, där länets genomsnitt i stället har använts.

Barnets uppväxtvillkor har en stark inverkan på risken för bruk av alkohol, narkotika och tobak, skolresultat, risk för kriminellt beteende samt dess fysiska och psykiska hälsa. Välbefinnandet hos barn och unga har dessutom långsiktiga effekter på hur de mår och fungerar som vuxna. I lägesbilden kategoriseras barns omgivning för att ge en helhetsbild av deras uppväxtvillkor utifrån familj, skola, närområde och individ/kamrater.

Lägesbilden är en kvantitativ mätning av barn och ungas uppväxtvillkor, baserad på offentlig statistik. Totalt har 11 uppväxtvillkor identifierats som har betydande påverkan på barns och ungas utveckling. Varje uppväxtvillkor har beräknats med hjälp av bakomliggande statistiska mått, som tillsammans har skapats till ett index för att ge en deskriptiv översikt. Uppväxtvillkoren har analyserats genom jämförelse med motsvarande data från andra kommuner i Jämtlands län.

Kartan till höger illustrerar genomsnittet för samtliga uppväxtvillkor i Jämtlands läns kommuner. På en skala från 0 till 100 varierar kommunernas index mellan 68,9 och 75,4. Genomsnittet för alla elva uppväxtvillkor är likartat mellan könen: pojkar har 73,3 indexpunkter, medan flickor har 71,8.

De uppväxtvillkor som visar störst variation mellan kommunerna är ”*Avsaknad av normbrytande beteenden*”, ”*Låg fattigdom*” och ”*God psykisk hälsa*”. Minsta skillnaderna finns inom uppväxtvillkor som rör normer och tillgång till tobak,

alkohol och narkotika. När det gäller könsskillnader är skillnaden störst för uppväxtvillkoret ”*God psykisk hälsa*”, där flickor har lägre indexvärden i alla kommuner.

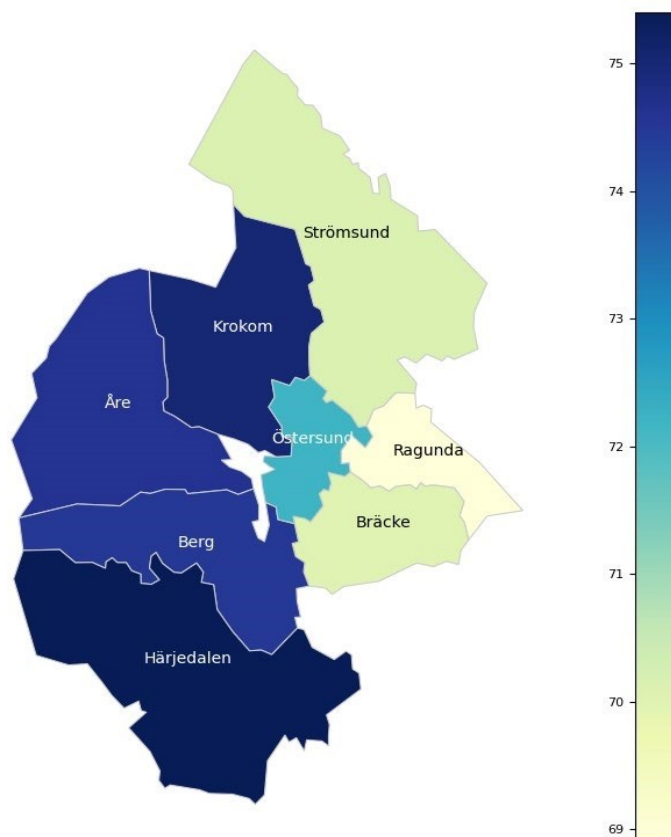

Bild 2: Källa Ramboll (2019)

I Ragunda kommun visar analyserna av barn och ungas uppväxtvillkor betydande skillnader mellan könen samt variationer jämfört med genomsnittet i Jämtlands län. Pojkar i kommunen har högre indexvärden än flickor inom sex av elva uppväxtvillkor, medan flickor har högre inom fyra. De största skillnaderna mellan könen återfinns i ”*God psykisk hälsa*”, där pojkar har 31 indexpunkter högre indexvärde, och i ”*Avsaknad av normbrytande beteenden*”, där flickor har 38 indexpunkter högre än pojkar.

Jämfört med länets genomsnitt ligger Ragunda kommun högre på några områden, särskilt för flickor inom ”*Avsaknad av normbrytande beteenden*” och ”*Välfungerande närsamhälle*”. Däremot ligger kommunen under länets genomsnitt i ”*Tidiga skolframgångar*” för både pojkar och flickor, samt inom ”*Låg fattigdom*” och ”*Möjlighet till socialt deltagande och fritidsaktiviteter*”. Resultaten pekar på att Ragunda har vissa styrkor, såsom en positiv psykosocial miljö för

pojkar och en låg förekomst av normbrytande beteenden bland flickor, men också utmaningar kopplade till utbildningsresultat och sociala förutsättningar.

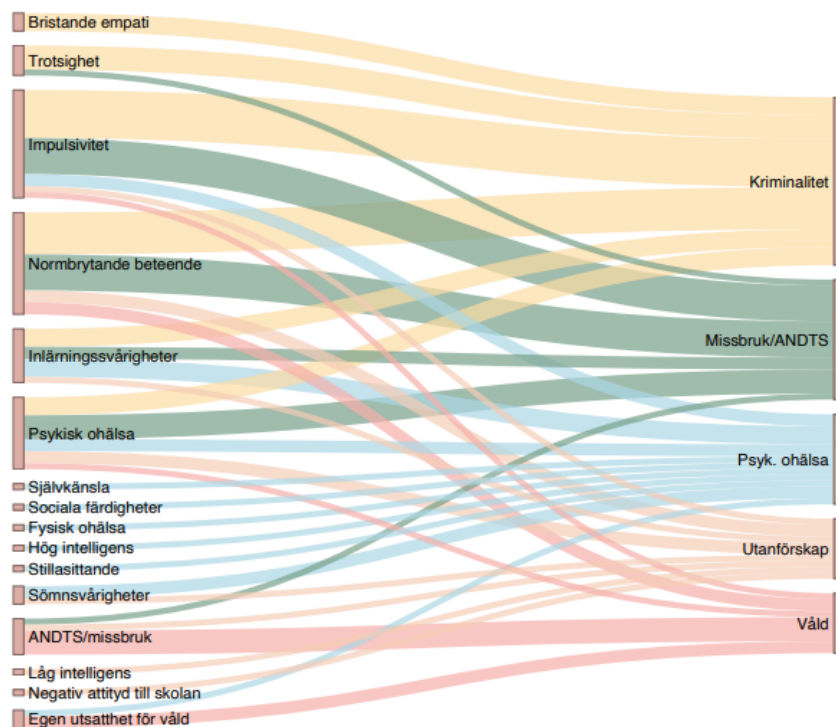
	Ragunda Pojkar	Ragunda Flickor	Jämtlands län Pojkar	Jämtlands län Flickor	Antal statistiska mått
1. Goda uppväxtförhållanden inom familjen	74	71	75	74	6
2. Föräldrar med otillåtande attityder till barnets normbrytande beteenden	64	76	73	76	4
3. Tidiga skolframgångar	53	72	68	72	4
4. Positiv anknytning till skolan (<i>Uppväxtvillkoret redovisas ej för Ragunda</i>)	82	75			
5. Positiva kamratrelationer i skolan	71	63	91	84	5
6. Avsaknad av normbrytande beteenden	52	90	67	79	3
7. Upplevd låg tillgång till tobak, alkohol och narkotika	79	81	82	82	9
8. God psykisk hälsa	90	59	82	66	4
9. Välfungerande närsamhälle	81	78	77	74	5
10. Låg fattigdom	55	55	59	59	2
11. Möjlighet till socialt deltagande och fritidsaktiviteter i närområdet och skolan.	48	47	61	60	3

Maximalt värde per uppväxtvillkor är 100. Ju högre värde, desto bättre uppväxtvillkor.

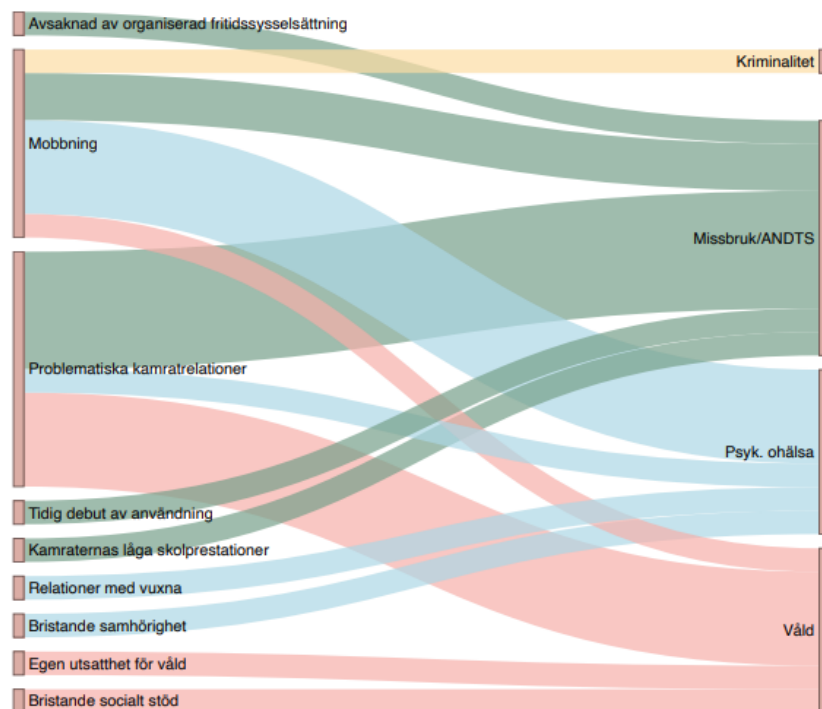
Tabell 2 Källa Ramboll (2019)

RISE (2021) har även tagit fram en rapport som visar på vilka risk- och skyddsfaktorer som är gemensamma för olika problemutfall samt vilka som är mer specifika för enskilda problemutfall. Syftet med rapporten är att utgöra ett kunskapsunderlag som kan stödja ett samordnat och forskningsbaserat arbete med att främja hälsa och förebygga problem på lokal, regional och nationell nivå. Resultatet visade att sambanden mellan olika risk- och skyddsfaktorer och olika utfall är komplexa och sällan entydiga. Det innebär att en enskild faktor sällan kan identifieras som en tydlig orsak till ett eller flera specifika utfall.

Utifrån resultatet av barn och ungas uppväxtvillkor i Ragunda kommun är det möjligt att konkretisera koppling mellan riskfaktorerna och olika problemutfall utifrån RISE-rapporten. ”Avsaknad av normbrytande beteenden”, ”God psykisk hälsa”, ”Möjlighet till socialt deltagande och fritidsaktiviteter” ”Låg fattigdom” var alla framhävda bristande uppväxtvillkor i Ragunda som även har direkt koppling till flertalet problemutfall. Normbrytande beteende har starka kopplingar till kriminalitet och missbruk/ANDTS men även till utanförskap och våld. Psykisk ohälsa som var bristande, framför allt hos tjejer i Ragunda, har visat sig ha direkta kopplingar till samtliga ovanstående problemutfall men även för fortsatt eller ytterligare psykisk ohälsa. En avsaknad av organiserade fritidssysselsättning konstaterades även vara en riskfaktor för missbruk/ANDTS. Familj med låg inkomst framhövdes även som ytterligare en riskfaktor för våld.

Figur 1 Källa RISE (2021)

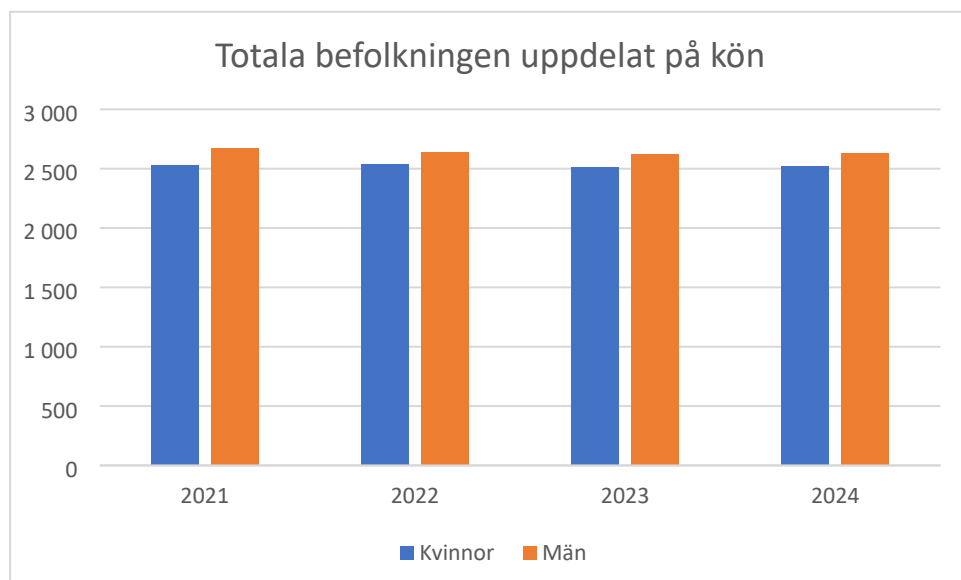
Figur 2 Källa RISE (2021)

Demografi

Antal invånare i Ragunda kommun 2000–2024						
2000	2010	2020	2021	2022	2023	2024
6313	5590	5208	5210	5174	5135	5146

Tabell 3 Källa SCB (2025)

Antalet invånare i Ragunda kommun minskar över tid mellan 2000-2023. Ett trendbrott för 2024 var en liten ökning (SCB.). Befolkningsframskrivningen för år 2033 visar på en fortsatt negativ trend på -7,2 procent med ett förväntat antal invånare på 4767 (Kolada, u.å.). Något fler män i Ragunda än kvinnor.

Figur 3 Källa kolada

Ekonomisk utsatthet

Andelen av befolkningen som lever i trångboddhet i flerbostadshus i Ragunda kommun är relativt låga vid jämförelse med Jämtlands län och riket. Trångboddhet innefattar enligt Kolada (u.å.) när det är mer än två personer per rum, med undantag för kök och vardagsrum. Personer i ensamhushåll räknas inte som trångbodda. Under de senaste fem åren har andelen varit konstant lägre än länet, med undantag för 2019 då nivåerna var likvärdiga.

Andelen vuxna (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd har de senaste fem åren varit relativt likvärdiga med länet och rikets nivåer med inga utpekande

värden. Däremot är det möjligt att konstatera betydligt högre nivåer av barn i hushåll med låg ekonomisk standard i Ragunda kommun jämfört med riket. Senaste fem åren har det konstaterats att cirka en fjärdedel av barnen i kommunen lever i hushåll med låg ekonomisk standard. Kommunen redovisar även högre nivåer jämfört med länet i helhet de senaste fem åren med undantag för 2020 där nivåerna var likvärdiga.

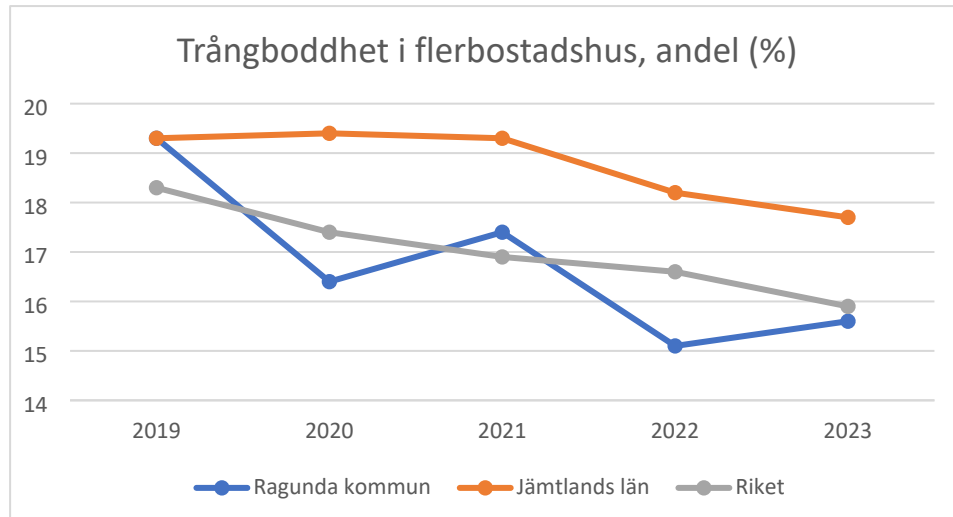

Diagram 1 Källa Kolada

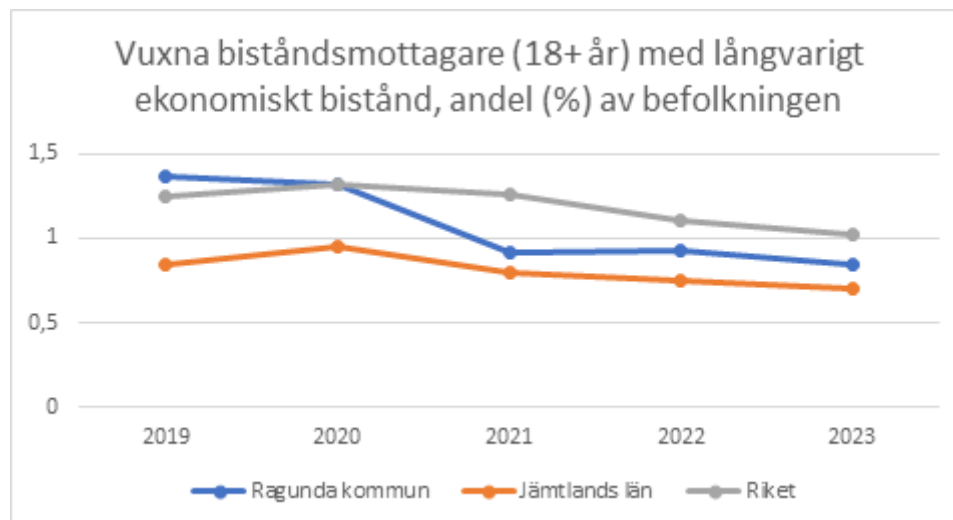

Diagram 2 Källa Kolada

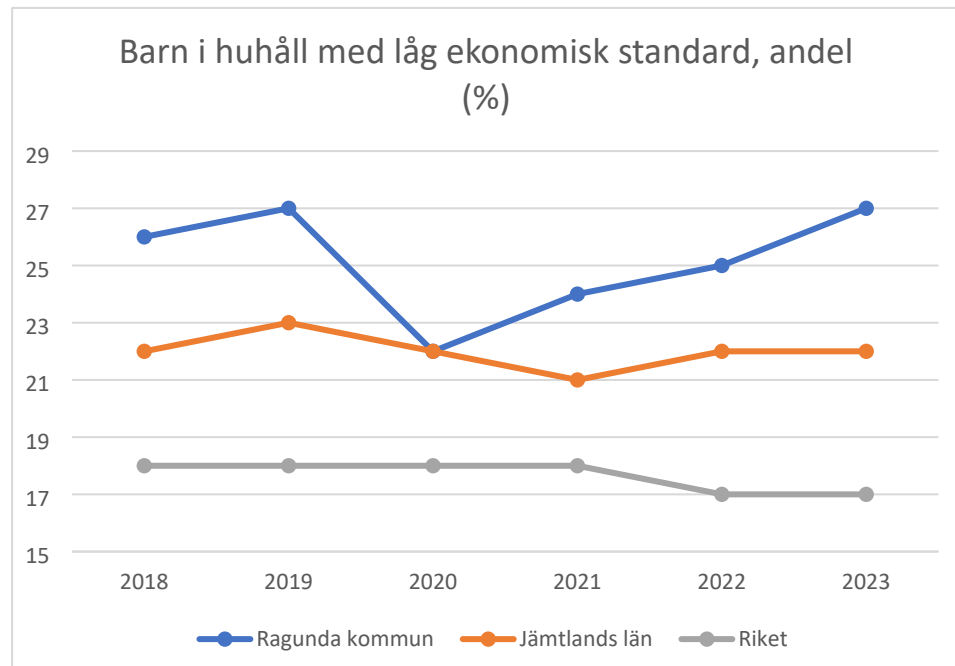

Diagram 3 Källa Kolada

Barn i hushåll med försörjningsstöd

Under perioden har det i genomsnitt funnits 13 ärenden med totalt 34 barn som växer upp i familjer med försörjningsstöd. I 8 av dessa ärenden finns 23 barn som är yngre än 6 månader.

Familjehemsplaceringar

Under perioden har 16 barn och 1 vuxen varit familjehemsplacerade. Placeringarna har varierat i längd och inkluderat både korta, långa och jourplaceringar. Totalkostnaden för dessa placeringar uppgår till 4 450 742 kronor.

Placeringar enligt HVB, LVU och LVM

Kostnaden för placering av ungdomar upp till 21 år i HVB eller enligt LVU uppgår till 7 812 130 kronor. För ungdomar i åldern 21–25 år som placerats enligt LVM är kostnaden 884 000 kronor.

LUL-yttranden och domar

Under perioden har 7 LUL-yttranden upprättats. Antalet dömda till ungdomsvård eller ungdomstjänst via domstol uppgår också till 7 personer.

Gymnasiebehörighet

En central skyddsfaktor för barns uppväxt är tillgången till skola och utbildning. Att uppnå behörighet till gymnasiet kan spela en avgörande roll för hur framtiden gestaltar sig. Enligt en SKR-rapport från 2023 finns det ett tydligt samband mellan

resultaten på de nationella proven i svenska och matematik i årskurs 3 och sannolikheten att bli behörig till ett nationellt gymnasieprogram i årskurs 9. Detta understryker betydelsen av tidiga insatser för att lägga grunden till framgång på längre sikt. För att stärka dessa insatser kan faktorer som föräldrastöd, tillgång till läxhjälp, sociala aktiviteter och en trygg skolmiljö också spela en avgörande roll i att stötta barn mot bättre resultat och en positiv utveckling.

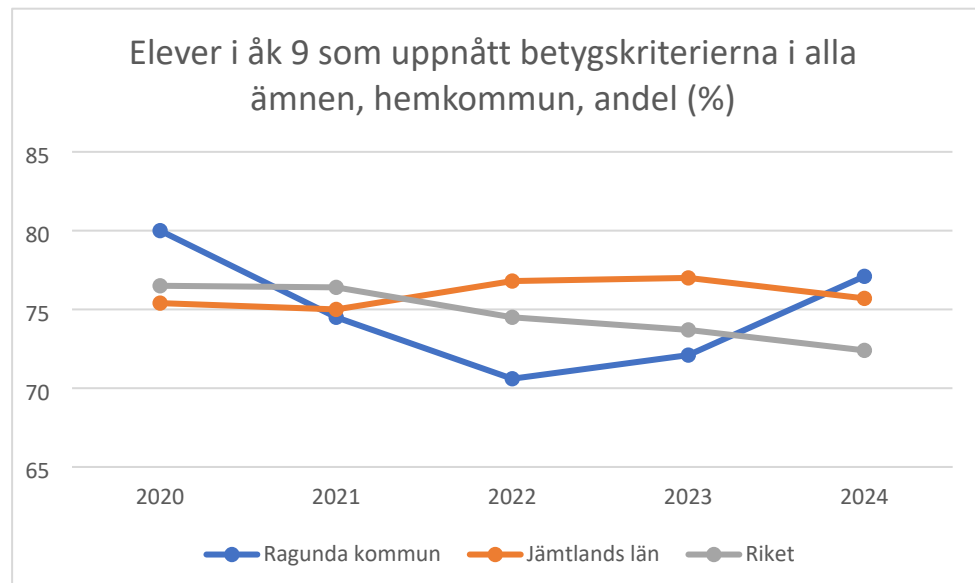

Diagram 4 Källa Kolada

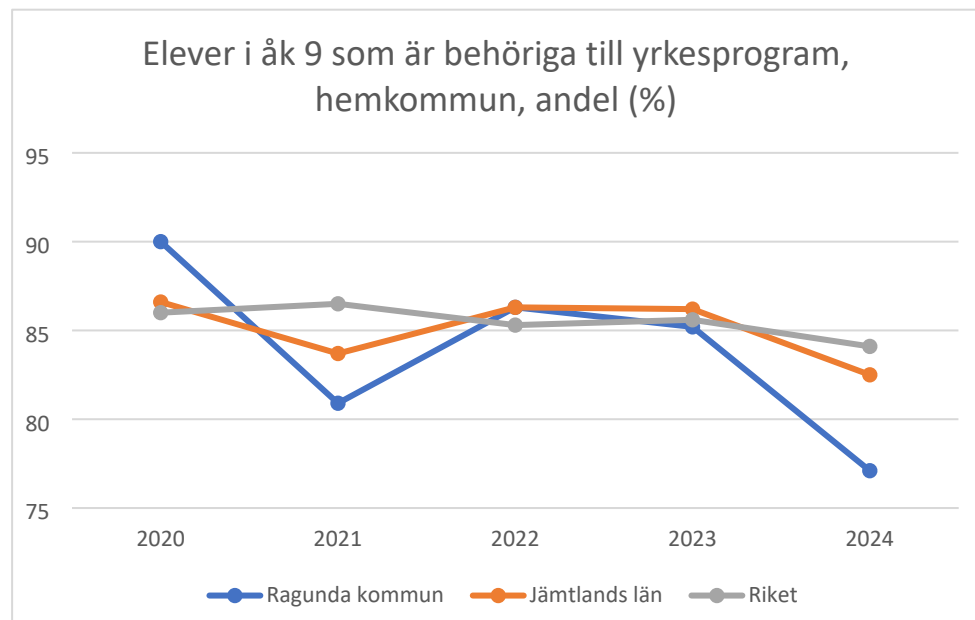

Diagram 5 Källa Kolada

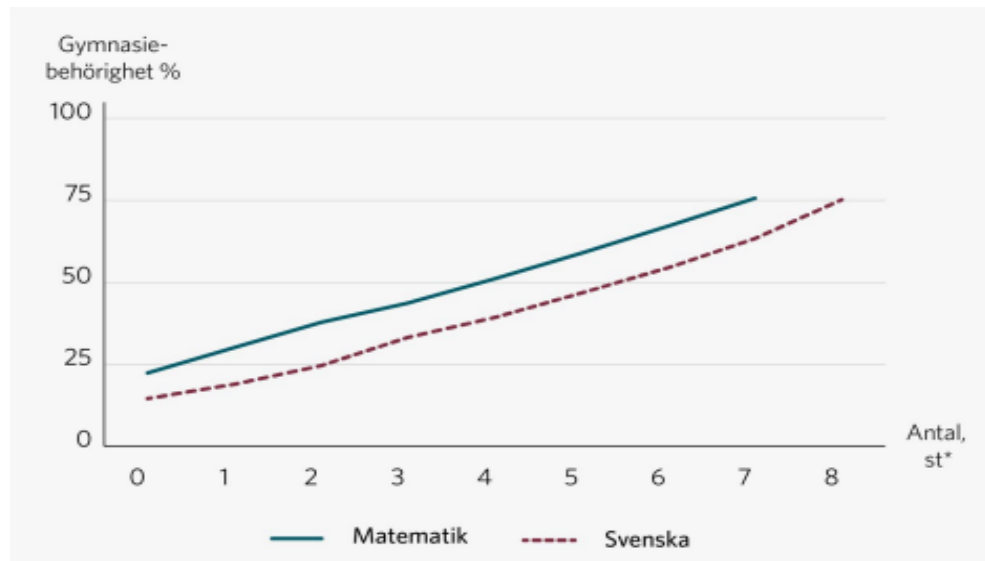

Diagram 6 Sveriges Kommuner och Regioner. (2023), *Antal klarade delprov i matematik och svenska i årskurs 3.

Nedanstående diagram visar på andel elever i åk 3 som klarat de nationella proven i matematik, svenska och svenska som andra språk. För 2024 ligger snittet för Ragunda kommun i både matematik och svenska under snittet i Jämtlands län, samt snittet i riket. Värt att notera är att andelen elever som klarat nationella proven i matematik sjunker stadigt mellan åren 2022-2024.

2020-2021 har uteslutits på grund av Covid 19-pandemin, vilket resulterade i att inga nationella prov genomfördes. Tidigare än 2016 saknas även data för riket och därav avgränsningen till 2016.

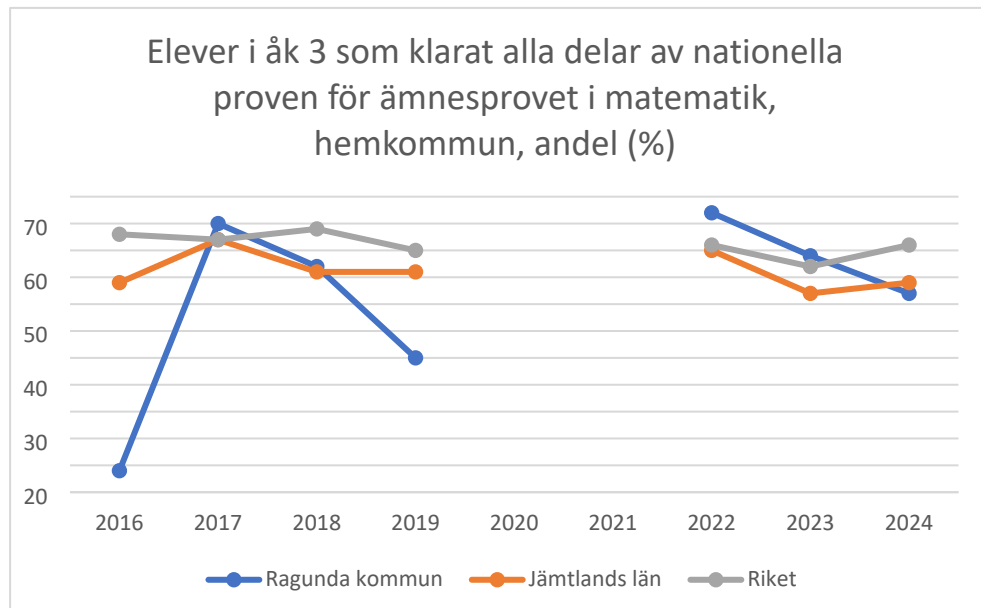

Diagram 7 Källa Kolada

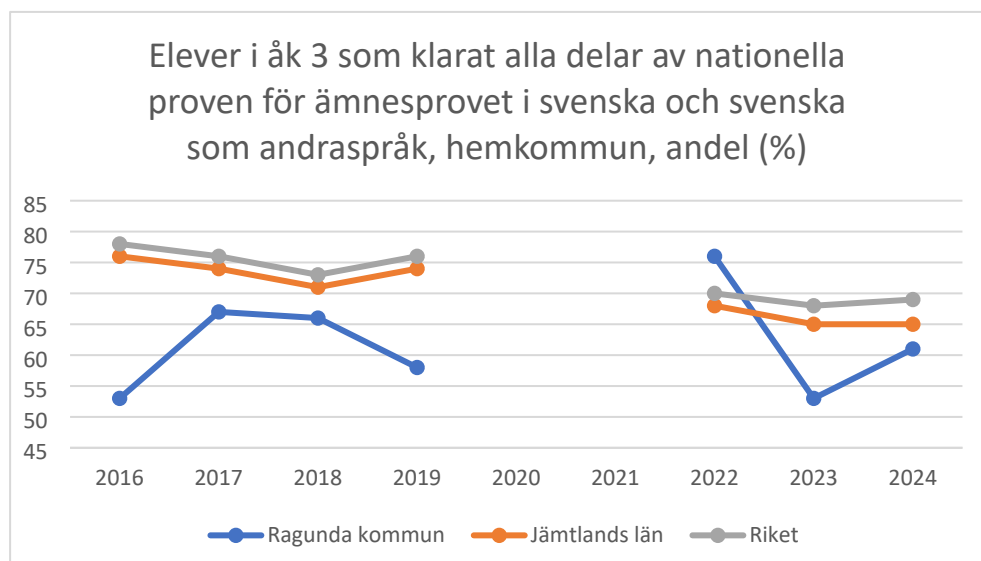

Diagram 8 Källa Kolada

Kartläggning brottslighet och trygghet Ragunda kommun

Totalt antal anmälda brott

Under de senaste tio åren har antalet anmälda brott varierat med årliga svängningar. År 2018 noterades det högsta antalet anmälda brott under denna tioårsperiod. Från 2018 avtog antalet anmälningar fram till och med 2021 där det är möjligt att konstatera en mindre men stabil ökning med ca 5% mellan 2021–

2022 och ca 5% mellan 2022–2023. Trots periodvisa upp- och nedgångar framstår antalet anmälda brott över tid som förhållandevis stabilt.

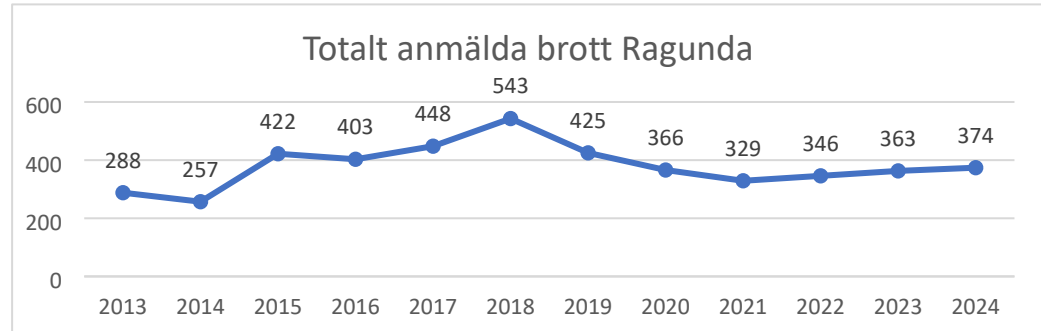

Diagram 9 Källa Brå

Anmälda brott per 100 000 invånare

Nedan jämförs Ragundas kommun anmälda brottslighet per 100 000 invånare med närliggande kommuner utifrån SKR:s kommungruppsindelning. Huvudgrupperna för kommunerna är mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner. Utöver kvalificerade jämförelsegrupper har även Bräcke kommun inkluderats då kommunen angränsar till Ragunda samt att den har liknande antal invånare samt utformning som Ragunda kommun. Ragunda och Bräcke är även kommunerna som erbjudits extra stöd från Brå att organisera sitt brottsförebyggande arbete.

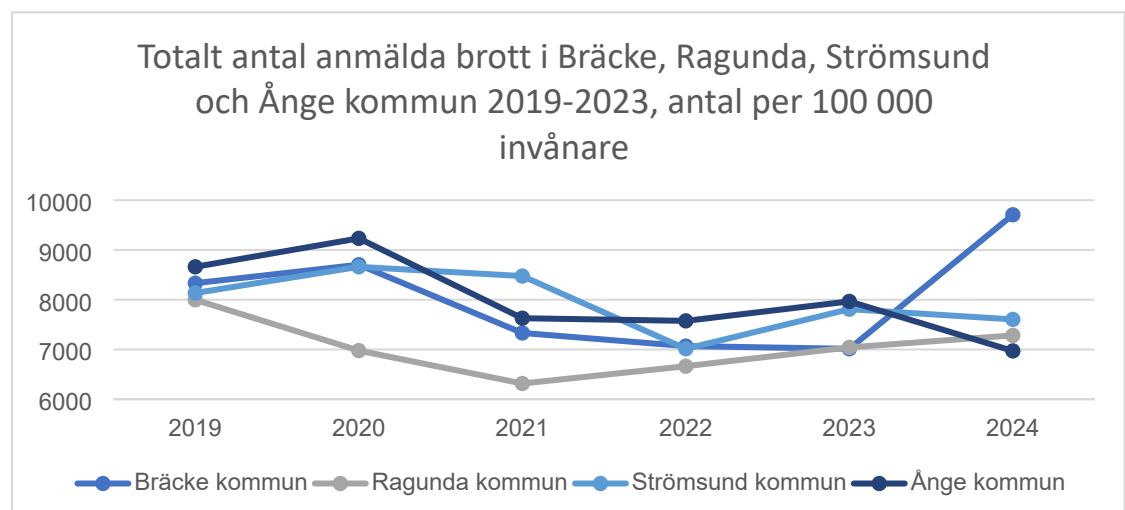

Diagram 10 Källa Brå

Alla kommuner visar variation i brottsnivåer över åren med både upp- och nedgångar. Ragunda kommun sticker ut med en tydlig minskning i brottsanmälningar från 2019 till 2021 jämfört med resterande kommuner. Kommunen hade även en tydlig lägsta nivå av brottslighet, år 2021, jämfört med

resterande kommuner.

Brott mot liv och hälsa & frihet och frid

Våld i offentlig miljö

Anmällda brott – BRÅ

Våld i offentlig miljö innefattar brott som sker på platser tillgängliga för allmänheten, där individer utsätts för fysiskt våld eller hot om våld. Denna brottskategori inkluderar allvarliga händelser som misshandel, grov misshandel och rån, där gärningspersonen orsakar fysisk skada eller utsätter någon för livsfara. Andra brott inom kategorin är olaga hot och våldsamt upplopp, som kan skapa otrygghet och störningar i offentliga sammanhang. Våld i offentlig miljö påverkar både offrens säkerhet och samhällets upplevelse av trygghet på allmänna platser.

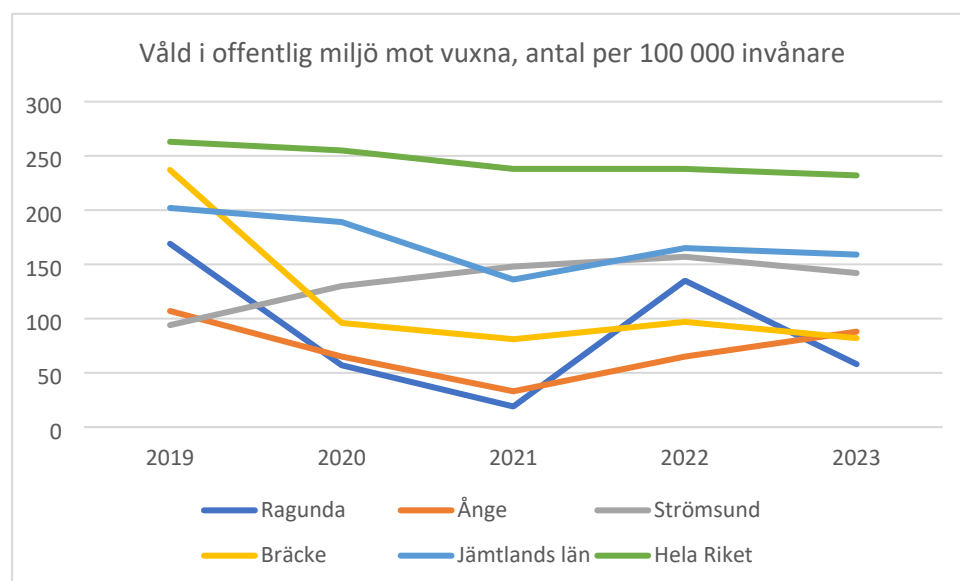

Diagram 11 Källa Brå

I Ragunda kommun har antalet anmällda fall av våld i offentlig miljö mot vuxna minskat mellan åren 2019–2023. Minskningen är markant fram till år 2021 där det skedde en plötslig ökning 2022 för att sedan minska i antalet till 2023. Ragunda kommun visar även på konsekvent lägre nivåer av antalet våldsbrott i offentlig miljö jämfört med övriga jämförelse kommuner.

Självrapporterad utsatthet & oro för våld i offentlig miljö – NTU

Den självrapporterade utsattheten för misshandel har de två senaste undersökningsperioderna legat på 0 procent i Ragunda kommun. Det efter att året 2018-2019 varit uppe på 6,5 procent, vilket var betydligt högre än snittet i länet och riket det året. Även om antalet anmälda brott i offentlig miljö i Ragunda under den perioden har varit relativt låga sett till länet och riket har ändå en topp i anmälningar konstaterats år 2022 med ca 135 fall/100 000 invånare. Där den självrapporterade utsattheten är lägre än anmälda.

Den självrapporterade utsattheten för personrån har i Ragunda legat kring 0% alla tre mättillfällen. Däremot har oron för att utsättas för personrån legat på mellan 5–6 procent.

Självrapporterad utsatthet för misshandel (%)			
Område	2018–2019	2020–2021	2022–2023
Ragunda kommun	6,5	0	0
Jämtlands län	3,3	2,8	2,6
Riket	3,6	2,8	2,7

Tabell 4 Källa NTU 2017-2024

Oro för misshandel (%)			
Område	2019–2020	2021–2021	2023–2024
Ragunda kommun	5	4	5
Jämtlands län	8	6	5
Riket	11	10	9

Tabell 5 Källa NTU 2017-2024

Självrapporterad utsatthet för personrån (%)			
Område	2018–2019	2020–2021	2022–2023
Ragunda kommun	0	0	0,4
Jämtlands län	0,7	0,7	0,5

Riket	1,4	1,2	1,0
-------	-----	-----	-----

Tabell 6 Källa NTU 2017-2024

Oro för personrån (%)			
Område	2019–2020	2021–2021	2023–2024
Ragunda kommun	6	5	6
Jämtlands län	9	7	6
Riket	18	15	14

Tabell 7 Källa NTU 2017-2024

Våld i nära relation

Anmällda brott – BRÅ

Våld i nära relation mot kvinnor och män inkluderar brottskategorier så som försök till mord eller dråp, misshandel, olaga frihetsberövande, olaga tvång, grov fridskränkning, olaga förföljelse, olaga hot, olaga integritetsintrång, ofredande, våldtäkt, sexuellt övergrepp samt sexuellt ofredande.

Dessa brott orsakar stort mänskligt lidande och påverkar inte bara den utsatta individen utan även barn och andra närstående.

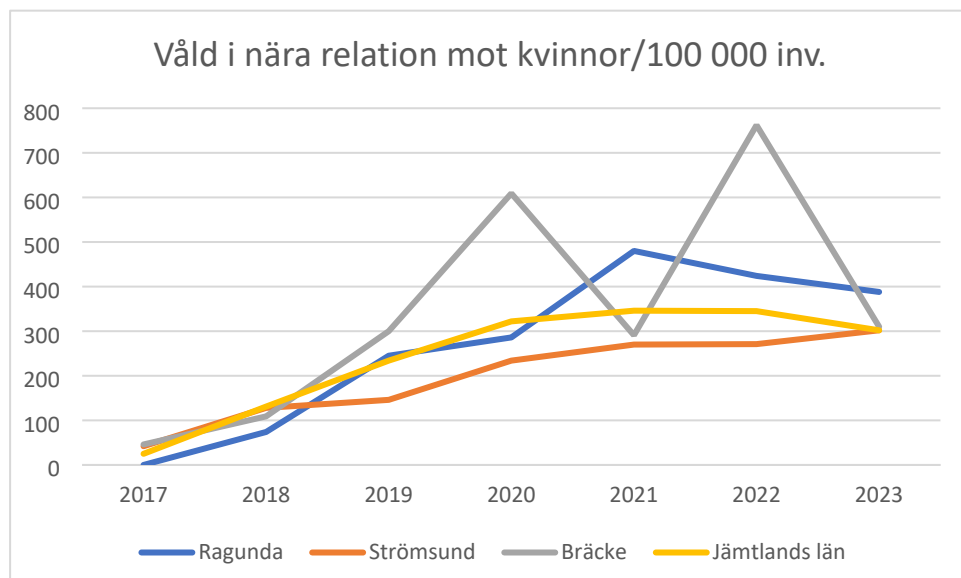

Diagram 12 Källa Brå

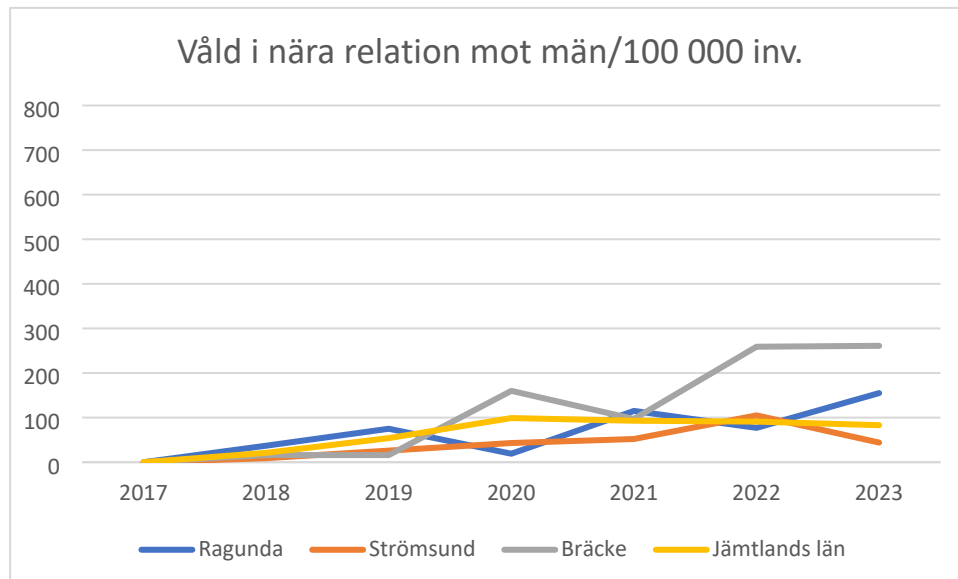

Diagram 13 Källa Brå

Statistik och jämförelser (2019–2023) över anmälda brott per 100 000 invånare visar att våld i nära relationer har varit relativt konsekvent i Jämtlands län under perioden 2019–2023. Det är dock tydligt att kvinnor är dubbelt så ofta utsatta som män, med 388 anmälda fall för kvinnor och 155 för män. Ragunda kommun ligger över länssnittet för både kvinnor och män, och även högre än Strömsunds kommun.

Det är viktigt att beakta att det finns stora mörkertal inom denna brottskategori. Många brott anmäls inte, vilket innebär att den faktiska omfattningen sannolikt är större än vad statistiken visar (Brå 2022).

I Ragunda har Individ- och familjeomsorgen mottagit 12 stycken anmälningar/ärenden om våld i nära relationer under perioden för lägesbilden.

Självrapporterad utsatthet & oro för våld i nära relation – NTU

Den självrapporterade utsattheten för sexualbrott har mellan åren 2018–2023 visat på en nedåtgående trend. Det är även möjligt att konstatera i genomsnitt lägre nivåer av självrapporterad utsatthet för sexualbrott i kommunen jämfört med både länet och riket för mätpunkten 2022–2023.

Minskningen kan bero på flera faktorer, såsom faktiska minskningar i brottsfrekvens, förändringar i benägenheten att rapportera brott eller förbättrat brottsförebyggande arbete.

Självrapporterad utsatthet för sexualbrott (%)			
Område	2018–2019	2020–2021	2022–2023
Ragunda kommun	7,5	4,6	1,5
Jämtlands län	5,1	4,3	3,8
Riket	5,8	4,5	4,2

Diagram 14 Källa NTU 2017-2024

Nivåerna av oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp har däremot legat på mer konstanta nivåer inom alla tre områden de senaste åren jämfört med självrapporterad utsatthet.

Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp (%)			
Område	2019–2020	2021–2021	2023–2024
Ragunda kommun	7	6	6
Jämtlands län	9	8	7
Riket	12	11	10

Diagram 15 Källa NTU 2017-2024

Våld mot barn och unga

Anmällda brott – BRÅ

Våld mot barn och unga omfattar brott där individer under 18 år utsätts för fysiskt, psykiskt eller sexuellt våld. Denna brottskategori inkluderar allvarliga handlingar som misshandel, grov misshandel och sexuella övergrepp, där gärningspersonen skadar eller utnyttjar barn och unga på olika sätt. Även brott som olaga hot, ofredande och försummelse ingår, där barnens trygghet, hälsa och välmående hotas. Våld mot barn och unga är särskilt allvarligt eftersom det kan ge långvariga konsekvenser för offrens fysiska och psykiska utveckling samt skapa otrygghet i deras omgivning.

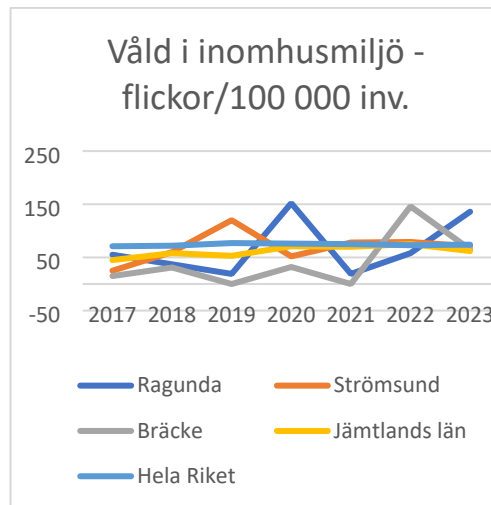

Diagram 16 Källa Brå

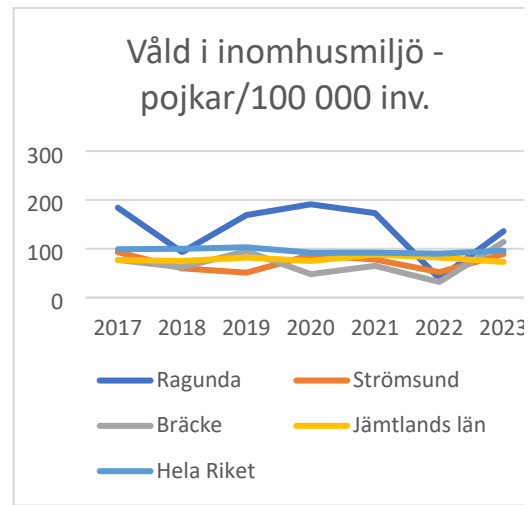

Diagram 17 Källa Brå

Likt våld i nära relation visar Jämtlands län och riket på mycket stabil utveckling av anmälda händelser kopplade till våld i inomhusmiljö mot barn och unga per 100 000 invånare. Anmälningssstatistiken i Ragunda visar däremot på kraftigt varierande resultat. Mellan 2019–2020 har antalet nästan fördubblats, för att sedan blivit en tredjedel av antalet fram till 2022 och sedan nästa blivit tre gånger så många år 2023. För flickor sjönk anmälda brott kraftigt mellan 2020–2021 men har mellan 2021–2023 stigit. För pojkar sjönk antal anmälda brott mellan 2021 och 2022 men steg igen till 2023. 2023 har flickor och pojkar till lika stor utsträckning anmält brott gällande våld i inomhusmiljö.

För både flickor och pojkar ligger Ragunda över snittet i länet, riket samt både Strömsund och Bräcke kommun under 2023.

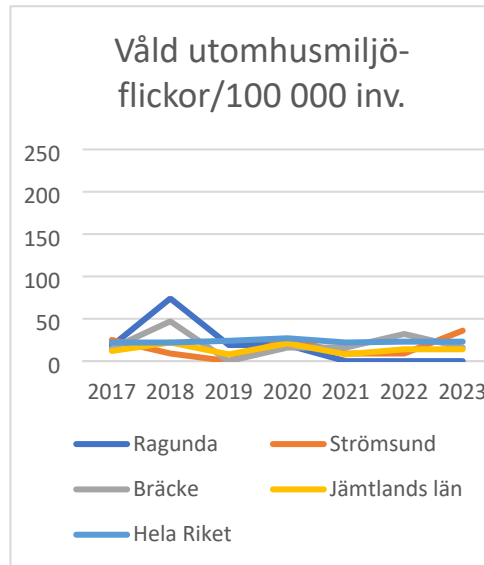

Diagram 18 Källa Brå

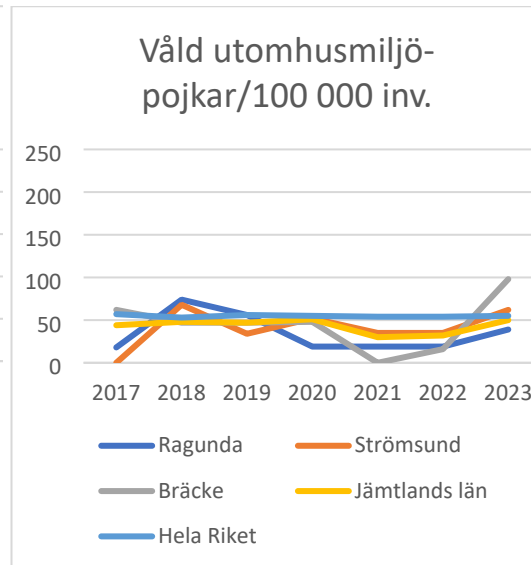

Diagram 19 Källa Brå

Våld i offentlig miljö mot barn och unga per 100 000 invånare i Ragunda kommun visar en tydlig nedåtgående trend i anmälningar från 2019–2022. Från 2022 ser vi att Ragunda, liksom snittet i länet har en ökande trend av anmälda våldsbrott utomhus för pojkar. Samma siffra för flickor håller sig stabilt en låg nivå. Anmälda brott för både flickor och pojkar i Ragunda kommun ligger under snittet för länet och riket, det ligger även under referenskommunerna.

Enligt statistik från Individ- och Familjeomsorgen i Ragunda kommun har totalt 548 orosanmälningar gällande barn som far illa registrerats under 2023 och 2024.

Skola som brottsplats

De siffror som redovisas nedan utgör sammanslagen information och speglar ett brett spektrum av dokumenterade händelser eller andra relevanta underlag, med varierande innehåll, omfattning och allvarlighetsgrad. Uppgifterna kommer från verksamheternas egen dokumentation

Skolrelaterad statistik och observationer

Grundskolan:

- Andel elever med problematisk skolfrånvaro: ca 2% (uppskattad).
- Andel elever med godkända slutbetyg i årskurs 9: 79% flickor, 80% pojkar
- Antal incidentrapporter om kränkningar, hot eller våld: 447.
- Antal orosanmälningar till socialtjänsten: ca 80
- Antal incidentrapporter om skadegörelse/klotter/brand: ca 30 (kostnader ej specificerade).
- Antal incidenter som lett till polisanmälan: Inga siffror att redovisa.
- Genomförda enkäter: Skolinspektionens enkät och kommunens trygghetsenkät.
- Upplevd trygghet: Enligt enkäterna upplevs tryggheten som god.
- Tecken på droger/doping: Inga tydliga tecken, men misstanke om enstaka elev i riskzonen.
- Tecken på extremism: Inga tecken på organiserad extremism, men lösryckta uttalanden kan förekomma.

Gymnasieskolan:

- Andel elever med problematisk skolfrånvaro: under 5%.
- Andel elever med godkända slutbetyg: Ej tillämpligt (frågan felställd).
- Antal orosanmälningar till socialtjänsten: ca 1%
- Antal incidentrapporter om skadegörelse/klotter/brand: 0.
- Antal incidenter som lett till polisanmälan: Inga.
- Genomförda enkäter: Skolinspektionens enkät och Jämtlands gymnasieförbunds årliga enkät.
- Upplevd trygghet: Enligt enkäterna upplevs tryggheten som god.
- Tecken på droger/doping: Droger förekommer i samhället, elever rapporterar misstankar.

- Tecken på extremism: Inga tecken.

Skolinspektionen har i sina nationella granskningar identifierat återkommande utmaningar inom svensk skola, bland annat gällande särskilt stöd, trygghet och studiero. Tidigare års inspektioner visar att skolor i mindre kommuner ofta har begränsade resurser för elevhälsa och specialpedagogiskt stöd.

Skolinspektionens nationella enkäter och kvalitetsgranskningar betonar vikten av ett aktivt ledarskap, tydlig undervisningsstruktur och elevinflytande för att skapa en god skolmiljö. Dessa faktorer bör fortsatt vara i fokus för skolutvecklingen i Ragunda kommun.

Narkotikabrott

ANDTS är en förkortning som står för alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel. Dessa faktorer har betydande negativa konsekvenser för folkhälsan och påverkar såväl individer som familjer men även kommunen och samhället i stort. Effekterna omfattar fysisk och psykisk ohälsa, sociala problem och i värsta fall dödsfall. Utöver dessa direkta konsekvenser har ANDTS också omfattande ekonomiska effekter för kommunen med ökade kostnader för hälso- och sjukvård, rättsväsende och sociala insatser. Förebyggande arbete och tidiga insatser kan därför inte bara minska mänskligt lidande, utan också bidra till minskade samhällskostnader.

Sambandet mellan psykisk ohälsa och skadligt bruk eller beroende av ANDTS är särskilt framträdande bland vuxna. Dessutom finns tydliga skillnader i hur skador och dödlighet fördelar sig mellan olika grupper i samhället, vilket ofta har koppling till faktorer som utbildningsnivå, inkomst, kön, sexuell läggning och etnicitet.

Anmälda brott – BRÅ

Narkotikabrott regleras enligt narkotikastrafflagen och omfattar en rad överträdelser, inklusive olaglig distribution, tillverkning av narkotika för missbruk, samt förvärv av narkotika i syfte att sälja den vidare. Lagen täcker även hantering av narkotika genom anskaffning, bearbetning, förpackning, transport, förvaring eller annan hantering som inte är avsedd för eget bruk. Antalet anmälda narkotikabrott speglar dock i hög grad de resurser polisen avsätter för att upptäcka denna typ av brottslighet, snarare än den faktiska omfattningen av narkotikabrott. Detta leder till ett betydande mörkertal. För att få en mer heltäckande bild av narkotikarelaterade brott är det nödvändigt att komplettera den polisanmälda statistiken med andra källor.

Diagram 20 Källa Brå

Anmälda brott mot narkotikastrafflagen har främst koncentrerats till eget bruk mellan åren 2019–2024. Fallen av överlåtelse har varit på låga nivåer med ökad och störst anmälningsnivå 2023. Anmälda fall av innehav var generellt låga med avstickande statistik år 2022 och 2023 där ökningen var som störst mellan år 2021–2022. Anmälda fall av eget bruk av narkotika har ökat ständigt senaste tre åren och en trend med den största ökningen mellan 2020–2021 på ca 133% går att konstatera. Det är även inom eget bruk antalet anmälda fall totalt sett är störst genom åren men också totalt sett år 2023.

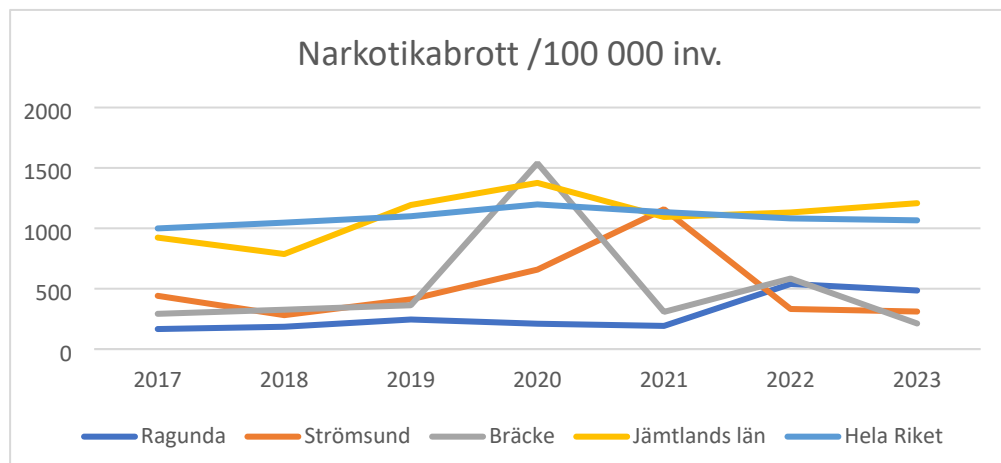

Diagram 21 Källa Brå

Nivåerna av narkotikabrott är lägre i Ragunda kommun än snittet i Jämtlands län och Riket. Det är dock för 2023 högre än jämförelsekommunerna Strömsund och Bräcke. Vid ytterligare jämförelse av antalet anmälda narkotikabrott per 100 000 invånare är det möjligt att fastställa att Ragunda kommun befinner sig under medel. Snittet i landet men också snittet i övriga landsbygdskommuner utan

närliggande stor stad, enligt SKR:s kommungruppsindelning, har högre medelvärde under hela perioden 2008–2023.

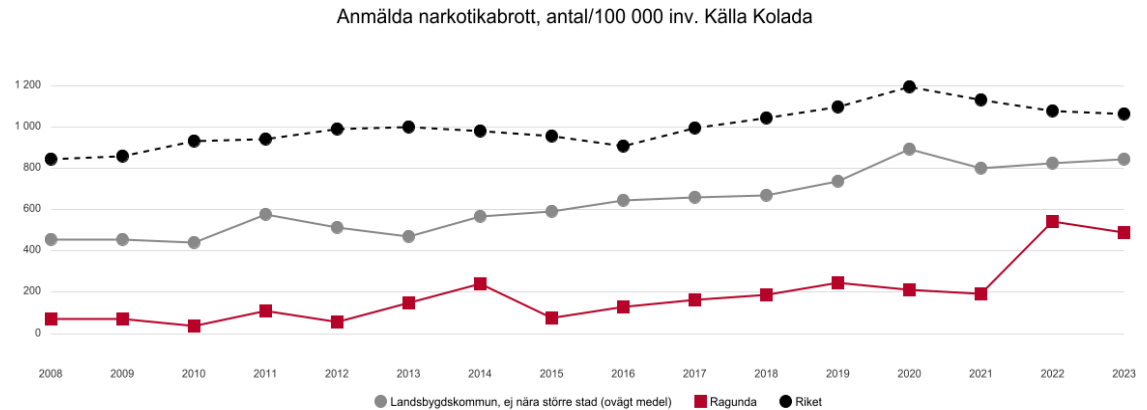

Diagram 22 Källa Kolada

Självrapporterad utsatthet & oro för narkotikabrott – NTU

Andelen personer i Ragunda som rapporterar problem med öppen narkotikahandel har minskat mellan 2018–2019 och 2022–2023. Detta är en lägre nivå än riket.

Andel personer som uppger problem med öppen narkotikahandel (%)			
Område	2018–2019	2020–2021	2022–2023
Ragunda kommun	6	2	1
Jämtlands län	4	3	4
Riket	6	6	6

Diagram 23 Källa NTU 2017-2024

Andelen invånare i Ragunda kommun som upplever problem med påverkade personer utomhus har även den sjunkit markant. Det är en avsevärd förbättring och placerar kommunen på en mycket låg nivå jämfört med både länet och riket.

Andel som uppger problem med personer påverkade av alkohol eller droger utomhus (%)			
Område	2018–2019	2020–2021	2022–2023
Ragunda kommun	7	2	1

Jämtlands län	6	5	5
Riket	7	6	6

Diagram 24 Källa NTU 2017-2024

I jämförelse med antal narkotikabrott ser man en ökning av antal 2022, men detta verkar inte speglas i den andel som anser att det är ett problem. Den positiva utvecklingen där färre personer uppger att det är ett problem kan spegla framgångsrika insatser mot narkotikahandel eller skillnader i hur synligt problemet är. Det är möjligt att narkotikahandeln har gått ifrån att vara öppen till mer i det dolda.

Avloppsvattenbaserad epidemiologi

Avloppsmätningarna utifrån två reningsverk har gjorts regelbundet sedan oktober 2021. Mätningar har gjorts i reningsverk i Hammarstrand och i Stugun. Dessa två reningsverk täcker dock knappt 40% av kommuninvånare.

Det är främst fyra substanser som har mätts; amfetamin, cannabis, kokain och tramadol. När halterna har räknats om i doser för amfetamin, cannabis och kokain ligger antal doser i Ragunda för alla substanser långt under snittet i länet.

I Ragunda kommun har även två provtagningar gjorts under hösten 2024, en på vardagen och en på helgen. Syftet var att redovisa eventuella skillnader i droganvändningen i kommunen mellan veckodagarna och helgen. Resultatet visade på att samtliga substansnivåer ökade på helgen jämfört med vardagen, med undantag för amfetamin i reningsverket i Hammarstrand. Flertalet substansnivåer ökade kraftigt och vissa fördubblades även till veckoslutet.

För cannabis kan man se ökning under hösten 2023 samt hösten 2024- med avsevärt högre halter under mätningen som gjordes på helgen hösten 2024.

Kokainnivåerna har under hela mätperioden legat på låga nivåer jämfört med andra substanser och är även den substans som förekommer minst i avloppsvattnet i kommunen.

Tramadolnivåerna i kommunen varierar kraftigt över årsperioden. Diagrammet nedan redovisar inte utifrån antal doser utan utifrån halten av Tramadol. Det går därför inte jämföra den tabellen med cannabis, amfetamin och kokain. Utifrån senaste mätningen är det möjligt att konstatera en nedgång från mätningen innan. Konstaterbart är även att samtliga vårmätningar redovisar högre total halt mg per 1000 invånare och dygn jämfört med höstmätningarna samma år. Viktigt att notera är att det för sista kvartalet under 2024 hade en ökning av uthämtade recept på Tramadol

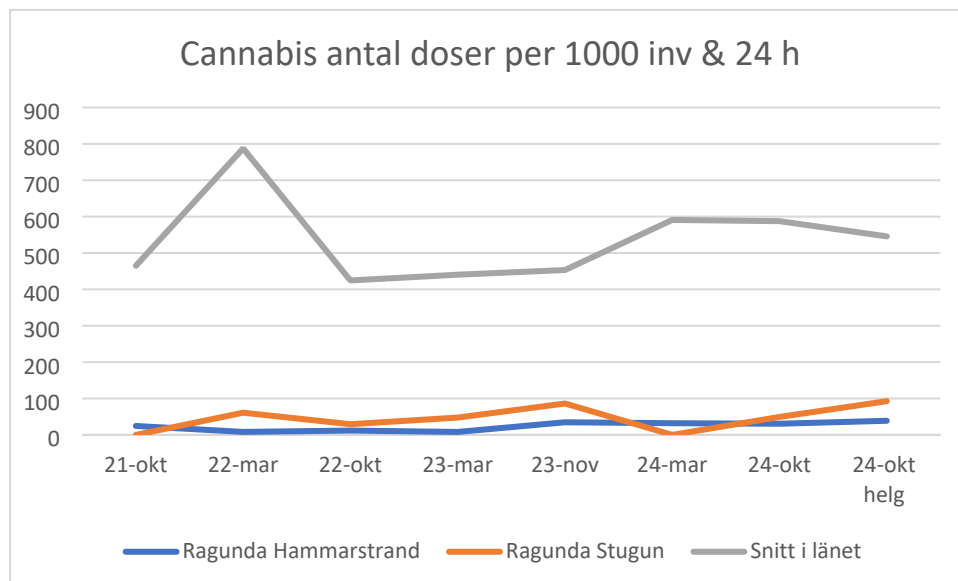
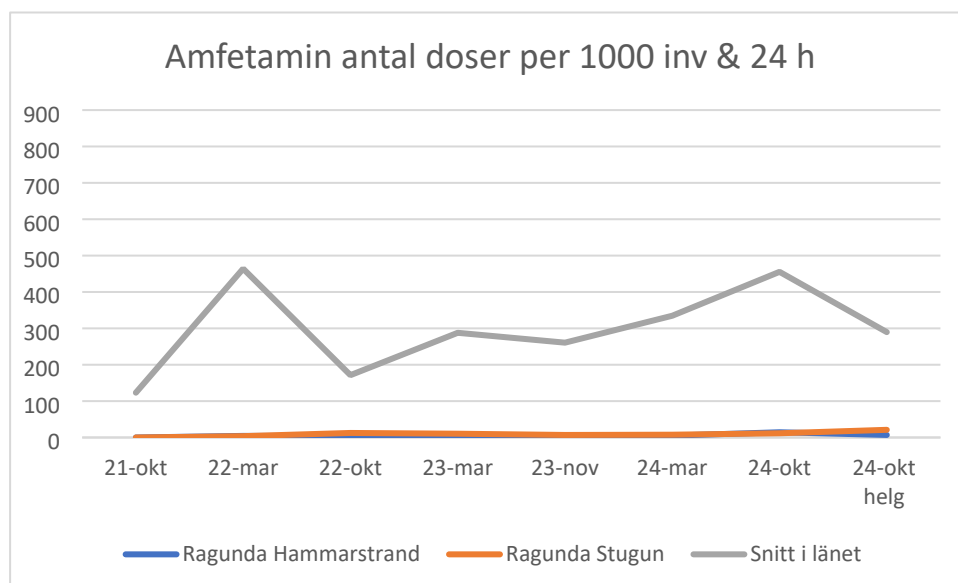

Diagram 25 Källa Rise (2024)

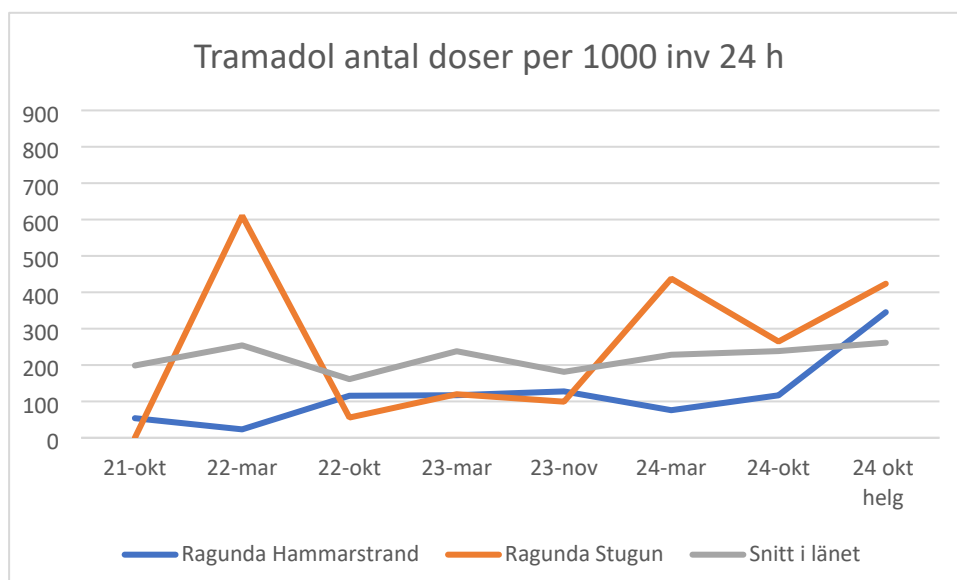
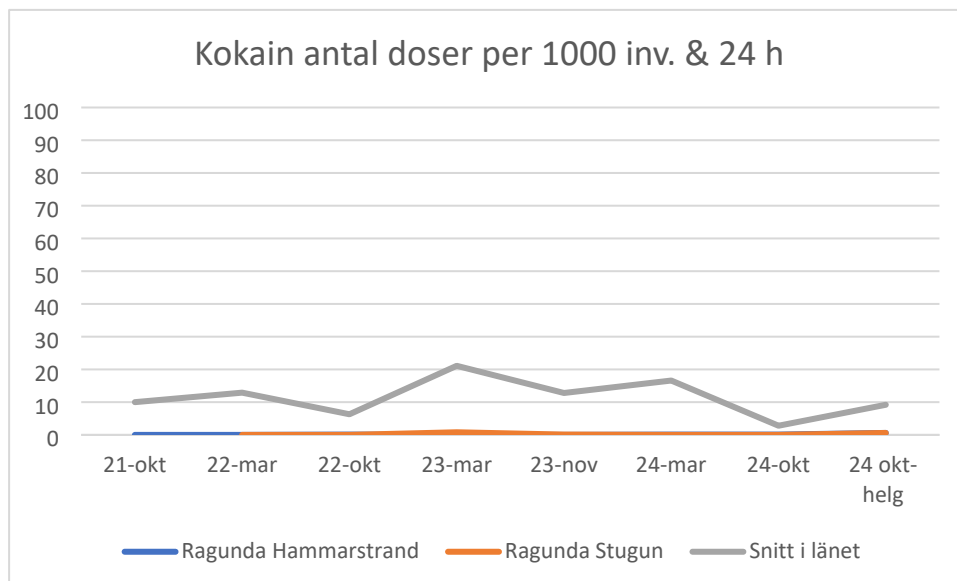
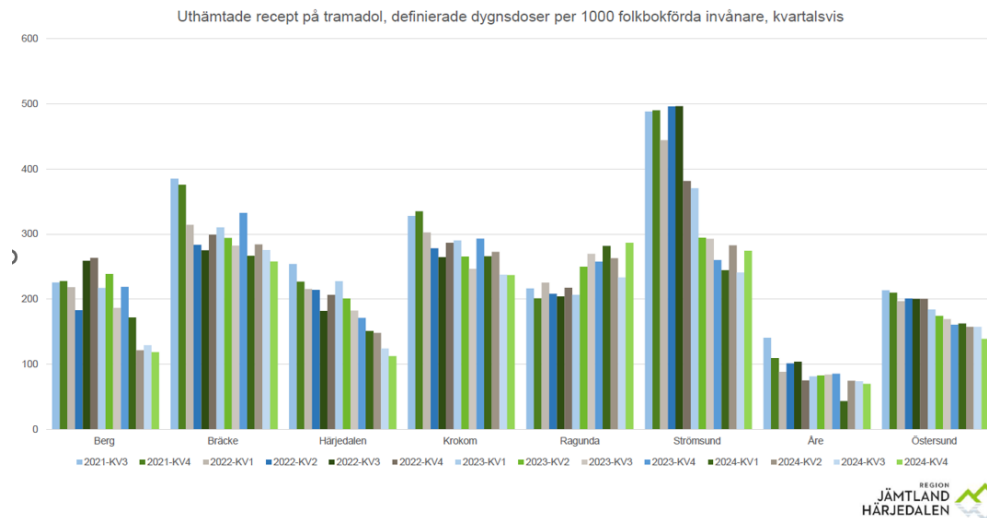

Diagram 26 Källa Rise (2024)

Skolelevers drogvanor 2023

Skolelevers drogvanor är ett undersökningsområde som bedrivs nationellt men som regelbundet genomförs på regional nivå i länet. Region Jämtland Härjedalen och länets åtta kommuner genomförde enkäten senast under 2022 för elever i årskurs 9 och år 2 på gymnasiet, den sammanställdes 2023. I Ragunda kommun deltog 45 elever från årskurs 9. Gymnasiet år 2 är för få svarande och ingår därför i den totala summan av resultatet i länet. Undersökningen kontrollerades av Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) för att säkerställa datakvalitet. Resultaten redovisas angivet i andelar i procent, oftast avrundat till närmaste heltal.

Den senaste undersökningen visar resultaten att 50 % av eleverna i årskurs 9 uppgav att de druckit alkohol senaste 12 månaderna, vilket är högre än länet (40 %) och riket (39 %).

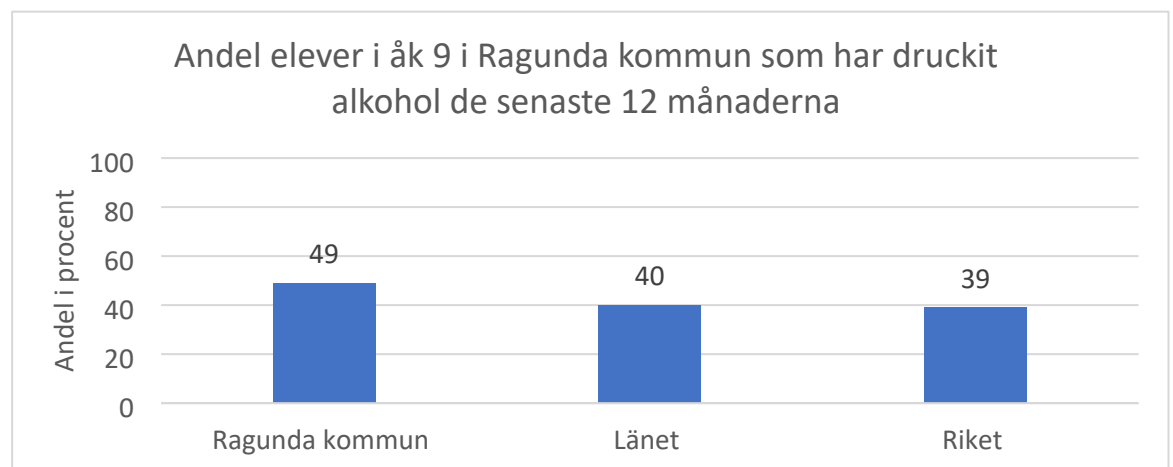

Diagram 27 Källa Region Jämtland Härjedalen (2024)

Utifrån resultatet av undersökningen går det även att konstatera att restriktionerna från föräldrar av alkohol, droger och tobak har minskat generellt mellan 2019 och 2023. Det är signifikant mindre andel elever i år 9 i kommunen som upplever restriktivitet från sina föräldrar gällande att dricka alkohol i jämfört med att röka hasch eller marijuana. Andelen elever i kommunen som upplever att det är ok för deras föräldrar om de röker cigaretter har minskat signifikant jämför med 2019.

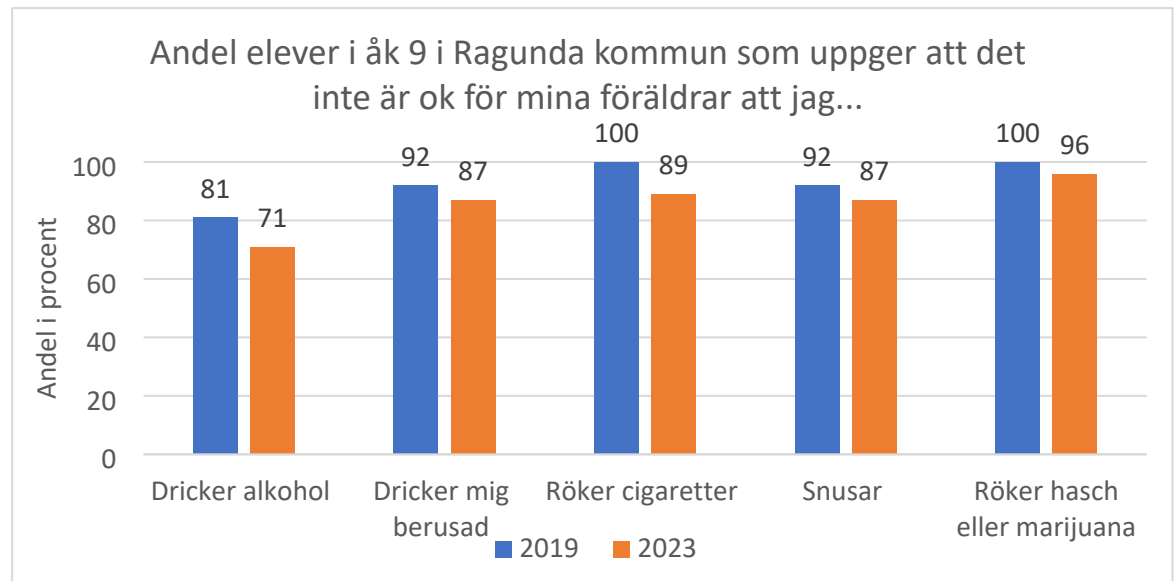

Diagram 28 Källa Region Jämtland Härjedalen (2024)

Det är signifikant mindre andel elever i år 9 i kommunen som upplever restriktivitet från sina föräldrar om de dricker alkohol jämför med länet. I övrigt inga signifikanta skillnader mellan Ragunda och länet eller riket.

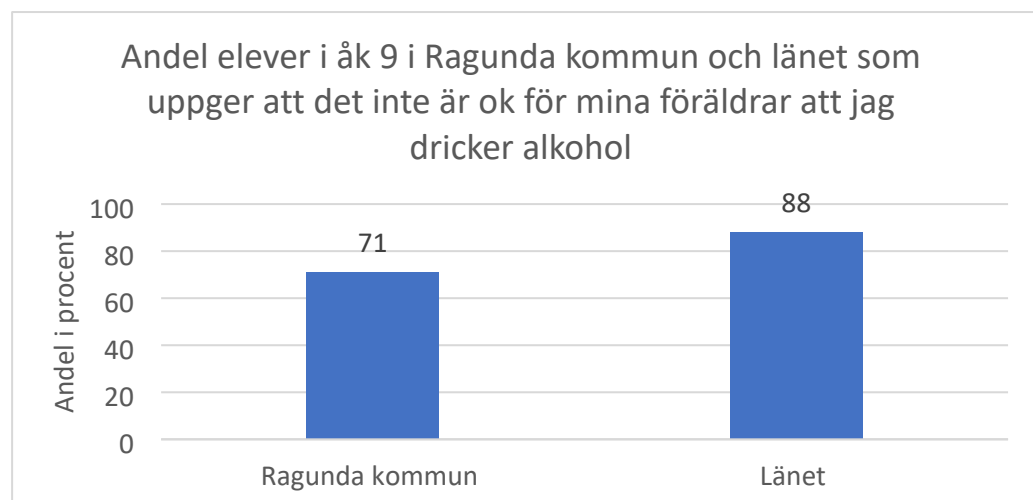

Diagram 29 Källa Region Jämtland Härjedalen (2024)

Kopplat till att andelen elever i kommunen som upplever att det inte är ok för deras föräldrar om de röker cigaretter har minskat så har även tidig cigarettdebut ökat. Andelen elever som var 13 år eller yngre när de första gången rökte cigarett har ökat i kommunen från 19 procent 2019 till 29 procent 2023.

En liknande men mindre ökning i procentenheter i tidig debut går att konstatera i elever som var 13 år eller yngre när de första gången drack minst ett glas alkohol. 2019 var andelen 21 procent och 2023 var den 27 procent. Det är även möjligt att utläsa att Ragunda kommun sticker ut i jämförelse med länet och riket. Andelen med tidig debut inom cigarettrökning i Ragunda kommun var 29 procent år 2023 jämfört med länet, 12 procent, och riket, 11 procent.

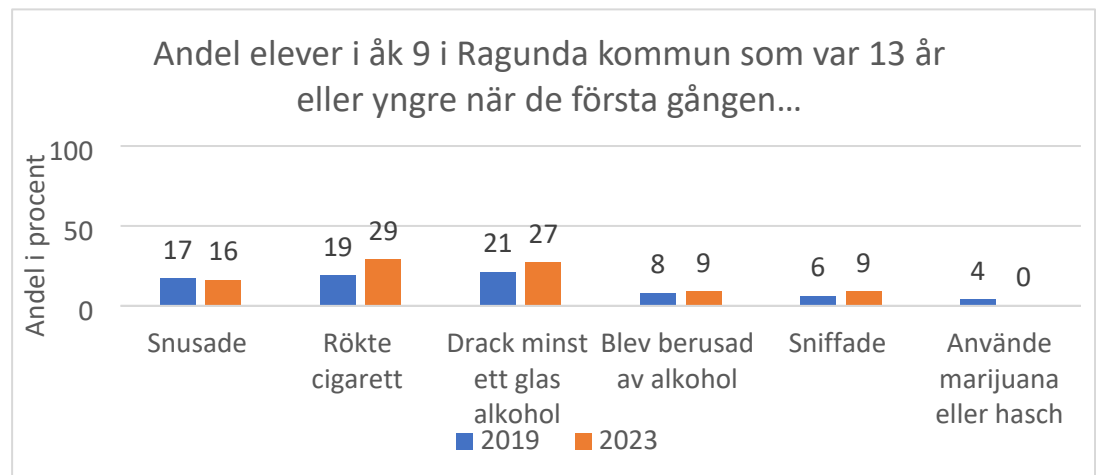

Diagram 30 Källa Region Jämtland Härjedalen (2024)

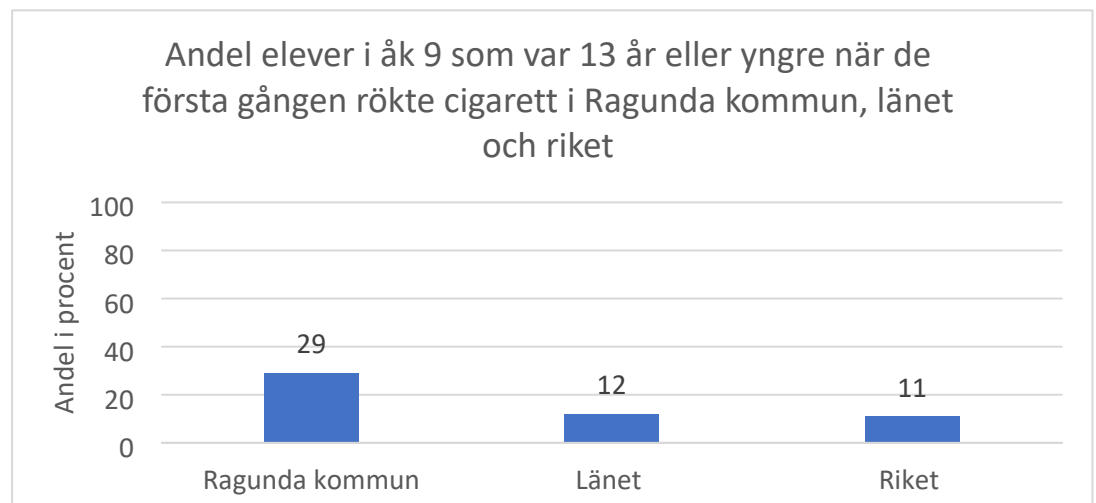

Diagram 31 Källa Region Jämtland Härjedalen (2024)

Utöver alkohol och narkotika framkom även utstickande uppgifter kring användningen av receptbelagda sömn- eller lugnande medel utan recept. Användningen i årskurs 9 låg 2019 på 0 procent medan andelen elever 2023 låg på 9 procent. Det är därmed en signifikant ökning i andelen mellan åren.

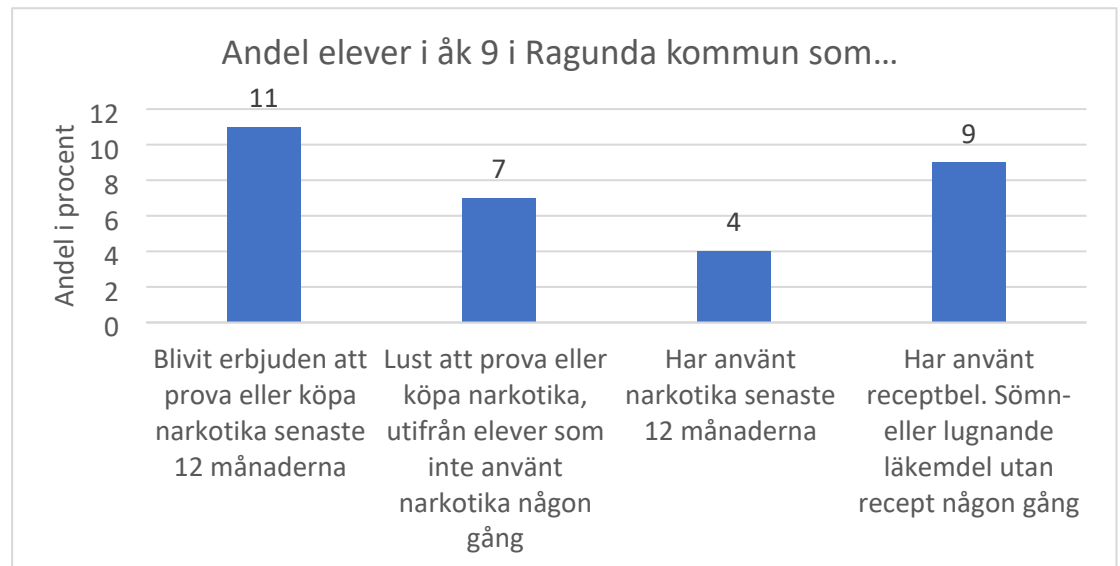

Diagram 32 Källa Region Jämtland Härjedalen (2024)

Lokala observationer från skolorna

Grundskolan: Inga tydliga tecken på droghandel i skolmiljön, eventuellt någon enskild elev befaras vara i riskzonen.

Gymnasieskolan: Droger förekommer i samhället i större utsträckning än vad vuxna ofta känner till. Elever rapporterar misstankar om andra elevers drogbruk.

Observationer från individ- och familjeomsorgen

- Inga kända tecken eller signaler om försäljning av droger eller dopingpreparat.

Observationer från bygg- och miljöavdelningen

- Antal sanktioner (erinran/varning/återkallelse) gällande tobak, nikotin och alkohol: 3 stycken.

- Vid tillsyn har inga observationer gjorts av överservering, narkotikapåverkade personer, olaglig tobak eller nikotin, tillbehör till narkotikabruk eller tecken på människoexploatering.

Stöld – och tillgreppsbrott

Anmällda brott – BRÅ

Stöld- och tillgreppsbrott innefattar brott där en gärningsperson olovligen tar någon annans egendom med avsikt att behålla den eller sälja den vidare. Denna kategori inkluderar brott som stöld, där föremål av värde tas från exempelvis bostäder, butiker eller fordon, samt snatteri, där mindre värden stjäls. Även allvarligare brott som rån, där våld eller hot om våld används för att tillgripa egendom, och tillgrepp av fortskaffningsmedel, som att stjäla ett fordon, ingår. Stöld- och tillgreppsbrott påverkar inte bara offrens ekonomiska situation utan kan också skapa en känsla av otrygghet och utsatthet i samhället.

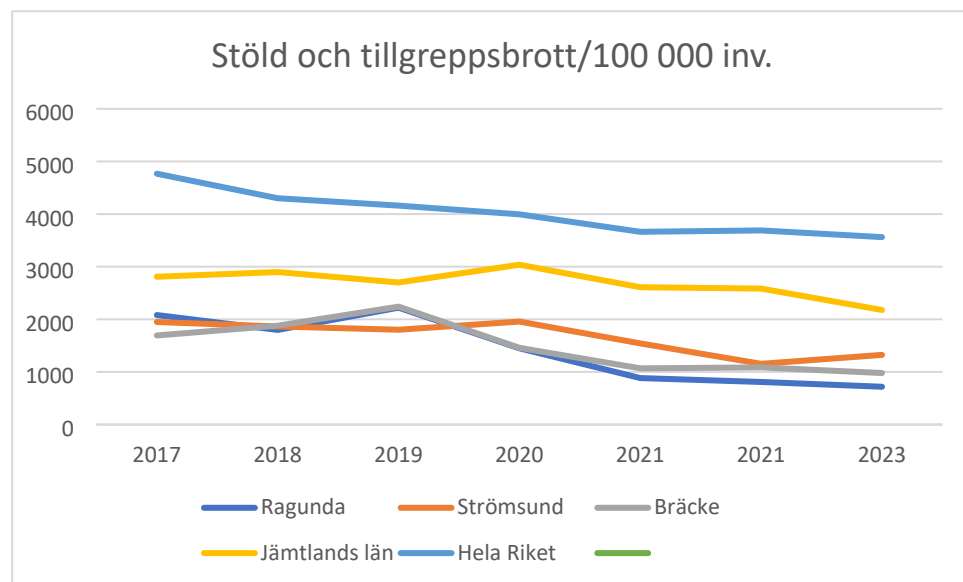

Diagram 33 Källa Brå

Antalet anmällda stöld och tillgreppsbrott i Ragunda kommun har sedan 2019 visat på en nedåtgående trend fram till 2023. Kommunen ligger även långt under snittet i länet och i landet samt referenskommunerna. Den nedåtgående trenden av antalet anmällda stöld och tillgreppsbrott avspeglar även samma trend som redovisas i länet och i landet.

Bostadsinbrott innefattar stöld inklusive grov stöld i lägenhet, villa, källare, vind samt fritidshus. För alla kategorier ingår även försöksbrott. Bostadsinbrott är ett brott som drabbar många och som kan få negativa konsekvenser för brottsoffret

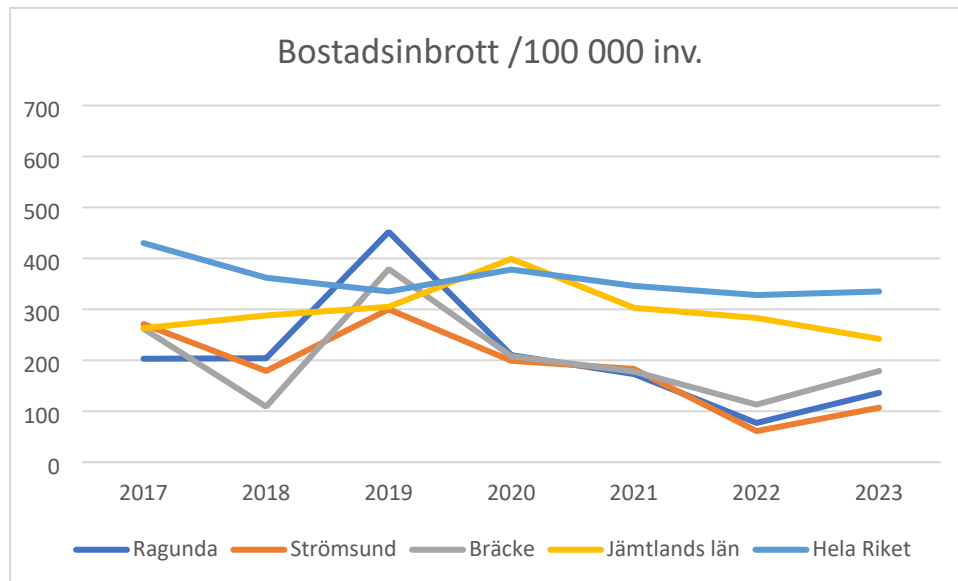

Diagram 34 Källa Brå

Antalet anmälda bostadsinbrott i Ragunda kommun har även dessa visat på en nedåtgående trend mellan 2019–2022 där antalet blivit en sjättedel av antalet 2019. Utstickande inom mätningen är att Ragunda låg över både snittet i länet och i landet år 2019. Sedan dessa har bostadsinbrotten sjunkit i Ragunda och låg 2023 under snittet för både riket och länet.

Bilbrott innefattar tillgrepp och stöld av och ur motordrivna fordon.

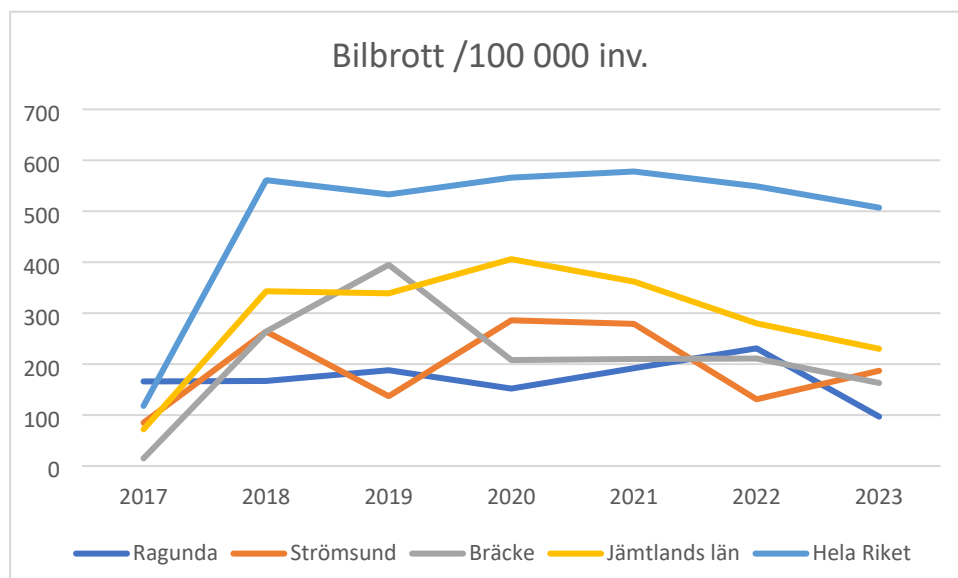

Diagram 35 Källa Brå

Antalet anmälda bilbrott, som inkluderar stöld av bil samt från och ur motordrivet fordon, i Ragunda kommun har varierat mellan 2019–2023. En ökning i antal anmälda brott mellan 2020–2022 kan konstateras men med en kraftig minskning mellan 2022–2023. Minskningen i antalet anmälningar redovisas även i länet och riket mellan samma år. Jämtlands län och Sverige har konstant även visat på högre snitt i antal anmälningar inom årsperioden.

Självrapporterad utsatthet & oro för stöld – och tillgreppsbrott – NTU

I Ragunda har självrapporterad utsatthet för cykelstöld minskat från 5,4 procent 2018–2019 till 0 procent 2022–2023. Samtidigt har Jämtlands läns nivåer ökat till 7,2 % och riket visar en hög nivå på 9,7 %. Sett över tre mätpunkterna kan vi se en trend på minskad självrapporterad utsatthet för cykelstöld i Ragunda kommun.

Självrapporterad utsatthet för cykelstöld (%)			
Område	2018–2019	2020–2021	2022–2023
Ragunda kommun	5,4	1,8	0
Jämtlands län	5,9	5,1	7,2
Riket	11,3	10,4	9,7

Diagram 36 Källa NTU 2017-2024

Oron för bostadsinbrott i Ragunda har drastiskt minskat mellan 2018–2019 till 2022–2023. Ragundas nivå har därmed kommit i linje med länets genomsnitt och ligger betydligt lägre än rikets nivå på 21 procent. Detta går även i linje med de sjunkande siffrorna av anmälda bostadsinbrott i kommunen mellan åren 2019–2023.

Oro för bostadsinbrott (%)			
Område	2019–2020	2021–2021	2023–2024
Ragunda kommun	23	19	14
Jämtlands län	20	16	14
Riket	27	23	21

Diagram 37 Källa 2017-2024

Oron för stöld eller skadegörelse av bil i Ragunda har fluktuerat över perioden. 2022-2023 års nivå är i paritet med snittet i länet, men väl under snittet i riket.

Oro för stöld/skadegörelse av bil (%)			
Område	2019–2020	2021–2021	2023–2024
Ragunda kommun	14	18	13
Jämtlands län	18	16	15
Riket	26	24	22

Diagram 38 Källa NTU 2017-2024

Ragunda kommun framstår som en trygg plats med låga nivåer av självrapporterad utsatthet och oro för stöld- och tillgreppsbrott jämfört med länet och riket. Minskningar över tid i samtliga kategorier stärker bilden av en positiv utveckling. Samtidigt är det viktigt att fortsätta övervaka utvecklingen för att bibehålla dessa låga nivåer och ytterligare öka invånarnas upplevda trygghet.

Förmögenhetsbrott

Antalet anmälda – BRÅ statistik

Förmögenhetsbrott, även benämnt egendomsbrott, omfattar en rad brott som inriktar sig på otillåten åtkomst, förfogande eller skada på en individs eller en organisations egendom. Denna brottskategori inkluderar allvarliga brott som stöld, rån och tillgrepp av fortskaffningsmedel, där gärningspersonen olovligen tar egendom i sin besittning. Andra brott inom kategorin är egenmäktigt förfarande, förskingring, utpressning, ocker och häleri.

Förmögenhetsbrotten syftar ofta till att tillgodose gärningspersonens ekonomiska intressen på bekostnad av den drabbade. Stöld och rån innebär direkt tillägnelse av egendom, medan förskingring och häleri handlar om att hantera stulen eller förskingrad egendom på ett sätt som innebär olagligt förfogande. Ocker och utpressning innebär utnyttjande av en individs utsatta situation för ekonomisk vinning.

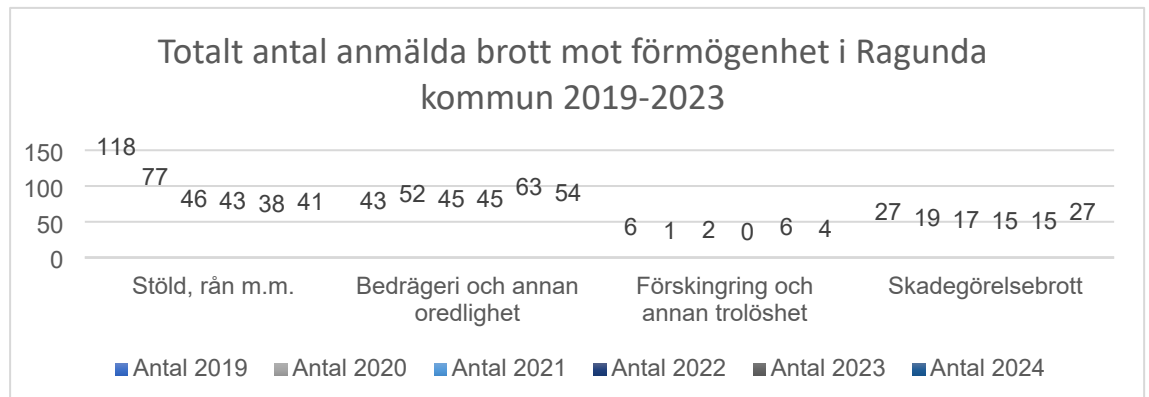

Diagram 39 Källa Brå

Antalet anmälda förmögenhetsbrott inom Ragunda kommun är och har varit främst koncentrerade till stöld och rån samt bedrägerier och annan oredlighet. Stöld och rån har visat på en drastiskt nedåtgående trend från 2019 till 2021 där minskningen planade ut. Bedrägerier och annan oredlighet har varierat under de senaste fem åren. Förskingring har visat på konstant låga nivåer i kommunen sedan 2019. Skadegörelsebrotten har totalt sett minskat i antalet anmälda brott från 2019–2023 med den största minskningen mellan 2019–2020, men ökat under 2024.

Skadegörelsebrott

Anmälda brott – BRÅ

Skadegörelsebrott som leder till skador på den fysiska miljön påverkar inte enbart områdets estetiska värde, utan kan även ha negativa konsekvenser för upplevd trygghet. En miljö som präglas av klotter eller annan skadegörelse upplevs ofta som ovårdad och otrygg, vilket kan ge intryck av att området är utsatt för försummelse eller förfall. Detta kan i sin tur medföra att människor undviker att vistas i området, vilket riskerar att bidra till ytterligare skadegörelse och försämrad miljö. Skadegörelsebrott regleras i huvudsak av 12 kap. Brottsbalken (BrB) och omfattar kategorier såsom genom brand, på motorfordon, klotter och annan skadegörelse.

Vid analysen av antalet anmälda skadegörelsebrott i Ragunda kommun ser vi en minskning mellan 2019–2023 men där siffrorna ökat markant för 2024. I jämförelse med länet och riket ligger Ragunda långt under. Ragunda ligger även under nivån i jämförelsekommunerna Bräcke och Strömsund gällande anmälda skadegörelsebrott.

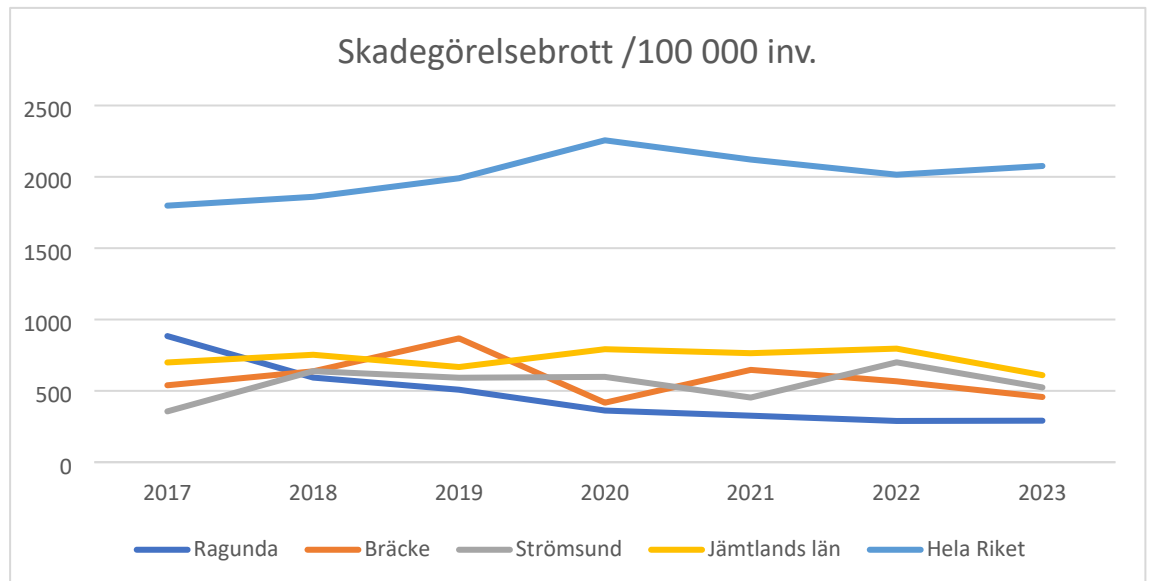

Diagram 40 Källa Brå

Redovisningen av antalet anmälda skadegörelsefall indelat utifrån berörda kategorier visar på varierande fall och flertalet svängningar i frekvens mellan 2019–2023. Utstickande är att klotter, ej mot kollektivtrafiken, sticker ut med väldigt få antal anmälningar de senaste åren samt noll rapporterade händelser 2019–2022. Främst representerad inom anmälningsstatistiken är annan skadegörelse, som inte är klotter, men att även dessa avtar i kvantitet de senaste tre åren.

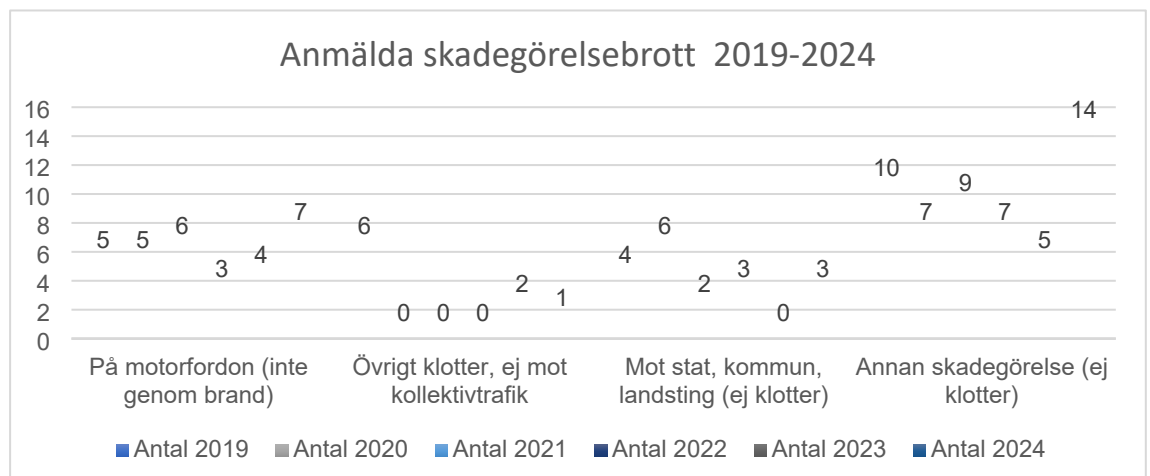

Diagram 41 Källa Brå

Självrapporterad utsatthet & oro för skadegörelsebrott

Andelen personer som uppger problem med skadegörelse i bostadsområdet har sjunkit något mellan 2018-2019-2022-2023.

Andel personer som uppger problem med skadegörelse i bostadsområdet (%)			
Område	2018–2019	2020–2021	2022–2023
Ragunda kommun	7	4	4
Jämtlands län	4	4	3
Riket	8	7	6

Tabell 8 Källa NTU 2017-2024

Andelen personer som uppger problem med klotter i bostadsområdet ligger för Ragunda kommun under snittet i Jämtland och riket i stort.

Andel personer som uppger problem med klotter i bostadsområdet (%)			
Område	2018–2019	2020–2021	2022–2023
Ragunda kommun	7	2	3
Jämtlands län	4	5	5
Riket	6	5	5

Tabell 9 Källa NTU 2017-2024

Ragunda kommun har låga nivåer av upplevda problem med skadegörelsebrott och oron har minskat över tid, även om det inte är en statistiskt säkerställd trend. Detta är en positiv utveckling som stärker bilden av kommunen som en trygg plats att bo på. Samtidigt är det viktigt att fortsatt följa dessa trender för att säkerställa att problemen förblir på en låg nivå.

Sammanställning av Skadegörelsebrott i Ragunda kommun

Grundskolan:

- Antal incidentrapporter om skadegörelse/klotter/brand: cirka 30 (kostnader ej specificerade).
- Antal incidenter som lett till polisanmälan: Inga siffror att redovisa.

Gymnasieskolan:

- Antal incidentrapporter om skadegörelse/klotter/brand: 0.

- Antal incidenter som lett till polisanmälan: Inga.

Samhällsbyggnadsavdelningen:

- Antal incidenter av skadegörelse/klotter/brand på fastigheter inklusive fritidsanläggningar: 7 stycken.
- Totalkostnad för dessa incidenter: 28 188 kronor.
- Antal incidenter som lett till polisanmälan: 6 stycken.

Bedrägeribrott

Bedrägeribrott är en av de mest utmanande brottskategorierna att hantera på lokal nivå eftersom många av dessa brott begås av nationella eller internationella aktörer. En ökad förekomst av bedrägerier kan förklaras av flera faktorer. Framför allt har den snabba digitaliseringen, genom ökad användning av internet, mobiltelefoner och andra digitala plattformar, skapat nya möjligheter för bedragare att nå ut till potentiella offer. Teknologin gör det enklare att utföra bedrägerier i stor skala, dölja spår och utnyttja sårbarheter i digitala system.

Samhällsförändringar, såsom ökad urbanisering, utbredd användning av sociala medier och högre rörlighet av människor, har också skapat fler möjligheter för bedragare att agera. Globaliseringen innebär att bedragare kan verka över landsgränser, dra nytta av skillnader i lagstiftning och tillsyn mellan länder samt undkomma myndigheternas kontroll. Det försvårar både arbetet med att spåra och lagföra gärningspersoner och det brottsförebyggande arbetet.

Ekonomisk osäkerhet och lågkonjunkturer kan ytterligare driva upp antalet bedrägeribrott. I svåra ekonomiska tider kan människor bli mer benägna att ta risker eller falla offer för bedrägerier i hopp om att förbättra sin ekonomiska situation. Samtidigt kan brister i lagstiftning och tillsyn skapa en gynnsam miljö för bedragare. Om lagarna är otillräckliga eller om tillsynsmyndigheter saknar resurser, blir det enklare för gärningspersoner att agera ostraffat.

Det är viktigt att förstå att bedrägeribrott är komplexa och kan ha olika orsaker beroende på kontext. För att effektivt motverka bedrägerier krävs en heltäckande strategi som innefattar förebyggande insatser, skärpt lagstiftning och förbättrad tillsyn. Samarbete mellan lokala, nationella och internationella aktörer är avgörande för att skapa en mer robust och motståndskraftig struktur mot denna typ av brott.

Det bedrägeribrott som är anmälda flest gånger under 2024 var bedrägerier genom social manipulation.

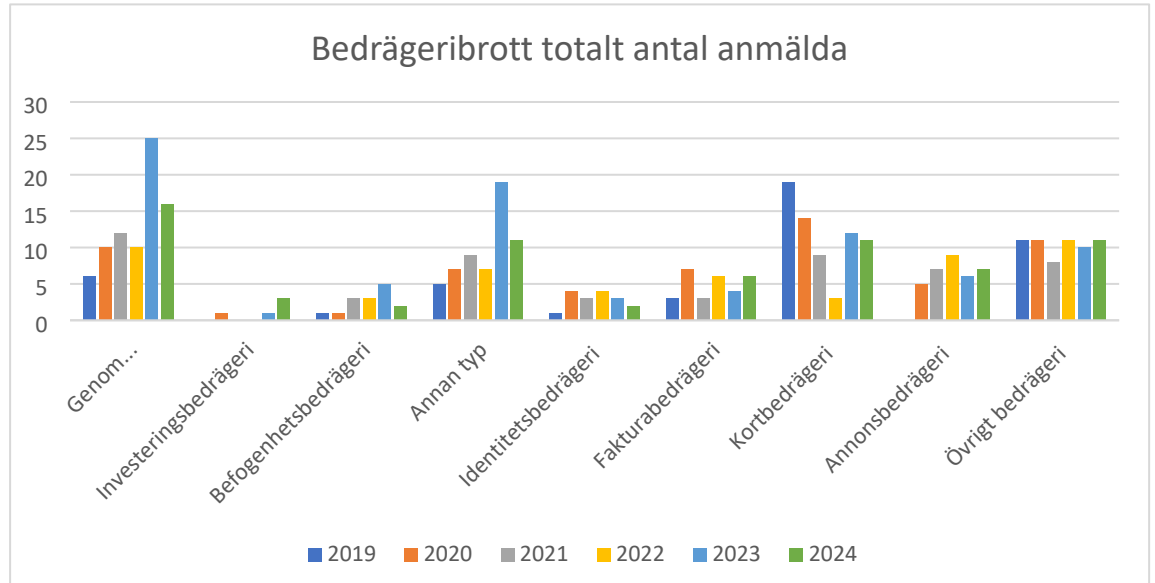

Diagram 42 Källa Brå

I jämförelse med Strömsund och Bräcke kommun har Ragunda kommun färre antal anmälda bedrägeribrott totalt under 2024.

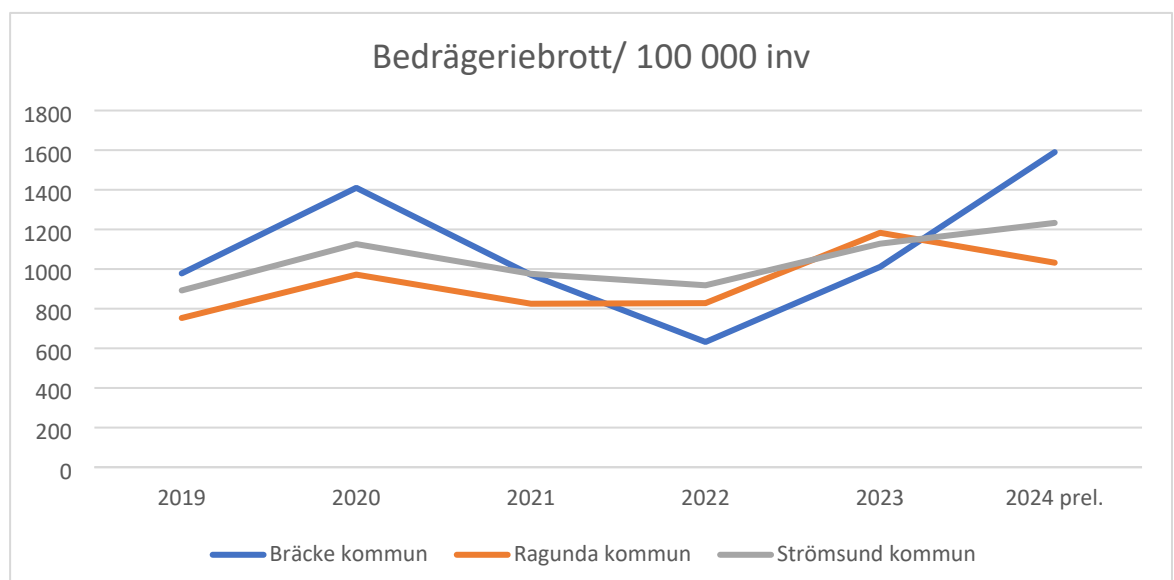

Diagram 43 Källa Brå

Självrapporterad utsatthet & oro för bedrägeribrott – NTU

Självrapporterade utsatthet för kort-/kreditbedrägerier har en nedåtgående trend mellan 2018-2019 – 2022-2023.

Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri (%)			
Område	2018–2019	2020–2021	2022–2023
Ragunda kommun	3,8	1,3	1
Jämtlands län	3,8	2,5	3
Riket	5,4	3,8	4

Tabell 10 NTU 2017-2024

Självrapporterade utsattheten för försäljningsbedrägerier i Ragunda kommun har svängt mellan mätpunkterna men inte tillräckligt mycket för att statistiskt fastställa att det sjunkit eller ökat mellan mätpunkterna.

Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri (%)			
Område	2018–2019	2020–2021	2022–2023
Ragunda kommun	1,5	5	2
Jämtlands län	4,8	5,4	5,8
Riket	5,1	5,6	6,5

Tabell 11 Källa NTU 2017-2024

Trafikbrott

Anmällda brott – BRÅ

Trafikbrott är en av de mest utmanande brottskategorierna att hantera, då de påverkas av både individuella beteenden och strukturella faktorer i samhället. Förekomsten av trafikbrott kan bero på flera orsaker. En ökning av fordonstrafik, större tillgänglighet till motorfordon och förändrade resvanor kan alla bidra till en ökad risk för överträdelser. Trafikbrottens allvarlighet ligger i dess direkta påverkan på trafiksäkerheten och den allmänna ordningen i trafiken. Dessa brott, särskilt rattfylleri och grova fall av olovlig körning, utgör ofta en betydande risk både för föraren själv och för andra trafikanter.

Samhällsförändringar som urbanisering och ökad rörlighet har skapat mer belastade trafikmiljöer, vilket i sin tur ökar sannolikheten för brott såsom smitning vid olyckor och rattfylleri. I glesbygdskommuner, som Ragunda, kan bristande kollektivtrafik och avstånd mellan samhällsfunktioner också leda till ökad bilberoende, vilket kan resultera i fler fall av olovlig körning och andra trafiköverträdelser.

Brister i övervakning och resurser hos ansvariga myndigheter kan också bidra till problemet. Om trafikövervakningen är otillräcklig eller oregelbunden, kan detta skapa en upplevd strafffrihet som leder till att fler bryter mot trafikreglerna. Samtidigt kan en låg upptäcktsrisk innebära att vissa trafikbrott inte anmäls eller åtgärdas. Statistik över trafikbrott bör också förstås i ljuset av att kan vara polisen egeninitierade brott. Polisens närvaro och riktade insatser har en direkt påverkan på antalet anmälningar. Kortare, intensiva insatser kan leda till en ökning av anmälda brott när fler överträdelser upptäcks, medan längre perioder av synlig polisen närvaro kan ha en avskräckande effekt och därmed minska antalet brott.

Det är viktigt att förstå att trafikbrott är ett komplext fenomen som påverkas av både individuella och samhälleliga faktorer. För att effektivt motverka trafikbrott krävs en kombination av förebyggande åtgärder, såsom ökad trafikövervakning, utbildning och informationskampanjer om trafiksäkerhet. Det är även nödvändigt att säkerställa att lagstiftningen är robust och att resurser finns för att möjliggöra effektiv tillsyn och kontroll. Genom samverkan mellan lokala myndigheter, polis och andra samhällsaktörer kan trafikbrott förebyggas och trafiksäkerheten förbättras på både kort och lång sikt.

Totalt anmälda trafikbrott i Ragunda kommun har fluktuerat mellan år 2017–2023. Mellan 2019–2020 låg anmälningsnivåerna på relativt lika nivå för att sedan öka fram till 2022. Antalet minskade sedan igen år 2023. Utmärkande vid analysen av antalet trafikbrott jämfört med Jämtlands län och riket så hade Ragunda högre anmälningsstatistik inom trafikbrott från och med 2021 till 2023 jämfört med både länet och riket. Framträdande är även att antalet anmälda trafikbrott låg på en lägre nivå både 2019 samt 2020 jämfört med länet och riket. Ragunda ligger även över jämförelsekommunerna Bräcke och Strömsund i antalet anmälda trafikbrott.

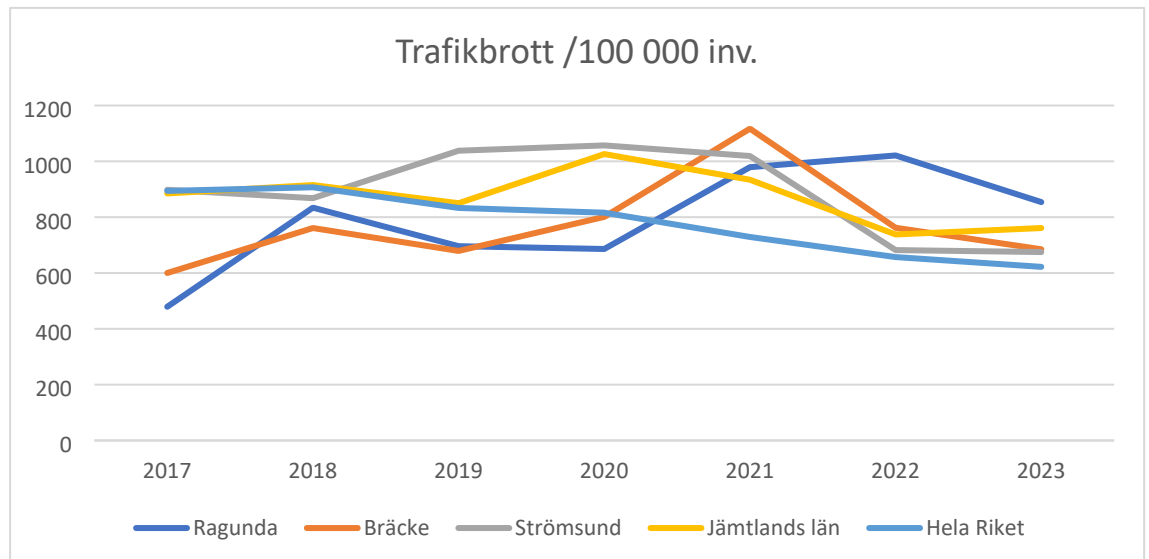

Diagram 44 Källa Brå

Karaktären av antalet anmälda trafikbrott i Ragundas kommun koncentreras främst kring olovlig körning inkl. grov, med en tydlig topp år 2021, men förekommer i samtliga.

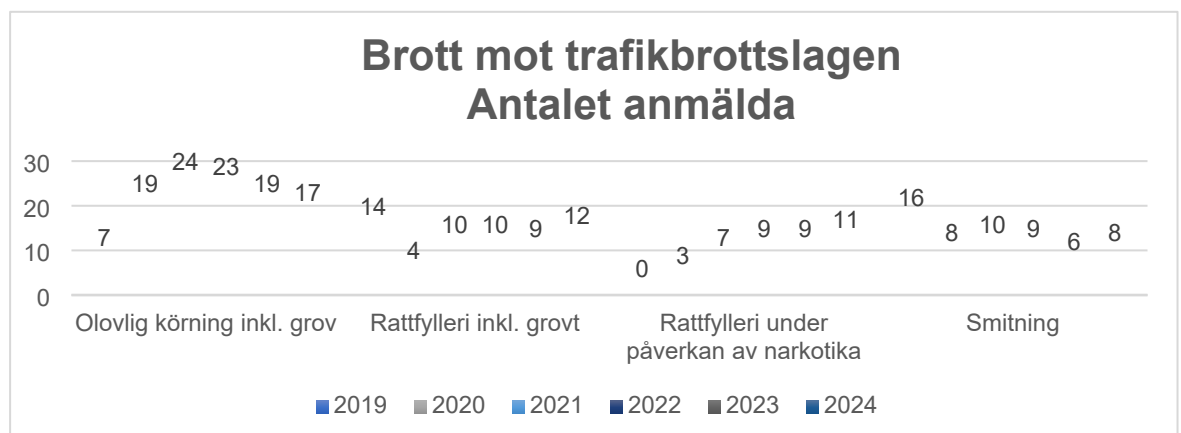

Diagram 45 Källa Brå

Självrapporterad utsatthet & oro för trafikbrott – NTU

Fortkörning upplevs som ett stort problem i Ragunda. Upplevda problemen var som störst under åren 2018-2019 och har sedan dess sjunkit. Dock anger fler i Ragunda kommun än i Jämtlands län och i Riket i stort att det är problem.

Upplevda problem med fortkörning (%)			
Område	2018–2019	2020–2021	2022–2023
Ragunda kommun	32	17	21
Jämtlands län	20	17	18
Riket	20	19	17

Tabell 12 Källa NTU 2017-2024

Det upplevda problemet med övrig störande körning med moped, bil eller andra motorfordon har en nedåtgående trend och ligger för senaste mätpunkten under snittet i länet och riket.

Upplevda problem med övrig störande körning med moped, bil eller andra motorfordon (%)			
Område	2018–2019	2020–2021	2022–2023
Ragunda kommun	16	10	6
Jämtlands län	9	11	10
Riket	13	14	13

Tabell 13 Källa NTU 2017-2024

Den upplevda problematiken med både fortkörning och störande körning kopplar till trafikbrottens övergripande utveckling. I Ragunda är trafikbrott sedan tidigare ett prioriterat område, där polisens närvaro och insatser har en direkt påverkan. Medan störande körning verkar minska, tyder den fortsatt höga upplevelsen av fortkörning på behovet av riktade insatser och kräver fortsatt fokus från både polis och kommun. Minskningen av störande körning är däremot en positiv statistisk signifikant trend som indikerar att problematiken har minskat i upplevelse över tid. Som helhet speglar dessa indikatorer trafikbrottens komplexitet, där både förebyggande arbete och synlig polisen närvaro är avgörande för att skapa en tryggare trafikmiljö.

Bidragsbrott

Anmällda brott – BRÅ

Bidragsbrott är en av de mest utmanande brottskategorierna att hantera då de ofta involverar komplexa processer och system kopplade till välfärdssystemet och välfärdsbrottslighet. Brotten kan begås av enskilda individer men också organiserade nätverk som utnyttjar välfärdssystemens sårbarheter.

Bidragsbrottslagen säkerställer att ekonomiska förmåner som bidrag, ersättningar, pensioner och lån hanteras korrekt. Dessa förmåner administreras av myndigheter som Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, CSN, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, kommuner och arbetslöshetskassor. Enligt lagen begår en person ett brott om denne lämnar felaktiga uppgifter som leder till att en förmån utbetalas felaktigt eller med ett för högt belopp. Lagen syftar till att motverka ekonomisk brottslighet, skydda offentliga medel och möjliggöra rättsliga påföljder vid överträdelser.

Vid analysen av bidragsbrott går det att konstatera att antalet anmällda bidragsbrott de senaste tre åren i Ragunda kommun har ökat kontinuerligt. Det är även möjligt att konstatera en att antalet anmällda bidragsbrott nästan fördubblas varje år från 2021–2023 för att sedan sjunka drastiskt till 2024.

Den ökande förekomsten av bidragsbrott kan förklaras av flera faktorer. Digitaliseringen av välfärdstjänster har förenklat ansökningsprocesser, men har samtidigt skapat nya möjligheter för felaktig information att användas för att erhålla ekonomiska förmåner. Denna utveckling har gjort det svårare att upptäcka oegentligheter, särskilt när kontroller och uppföljningar är bristfälliga eller resurskrävande. Ekonomisk osäkerhet och lågkonjunktur kan också bidra till att fler individer begår bidragsbrott i syfte att förbättra sin ekonomiska situation. Samtidigt kan välfärdens komplexa regelverk, med många olika stödformer och krav, öka risken för både avsiktliga och oavsiktliga fel.

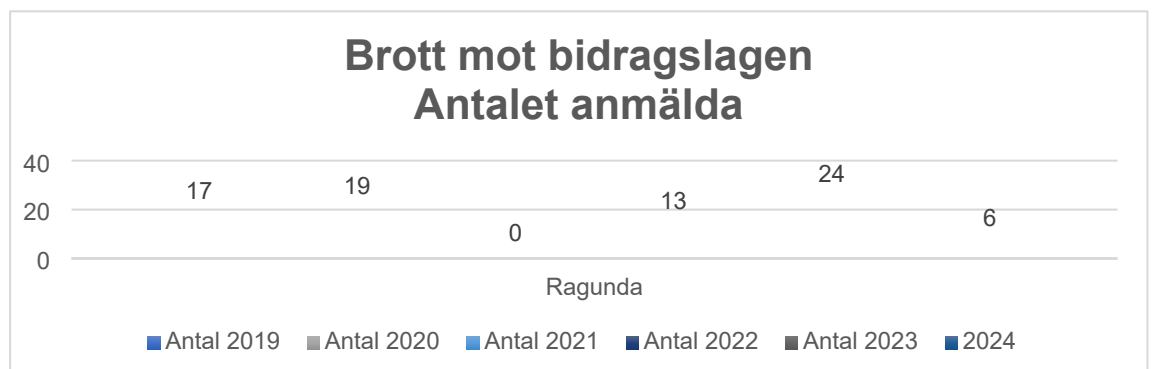

Diagram 46 Källa Brå

Välfärdsbrott

Välfärdsbrott riktar sig mot samhällets ekonomiska utbetalningssystem och utgör ett allvarligt hot mot samhällsekonomin, välfärdens kvalitet och det sociala kontraktet. Dessa brott innebär att oseriösa aktörer, genom att lämna falska uppgifter eller dölja fakta, tillskansar sig pengar på felaktiga grunder. Det kan röra sig om bidragsfusk, användning av falska fakturor, skatteundandragande eller bristande ekonomisk redovisning. Även avtalsbrott och andra oegentligheter, som bedrägerier, faller inom detta område.

Inom kommunen är konsekvenserna av välfärdsbrott omfattande. De leder till stora ekonomiska förluster, försämrad kvalitet inom vård och omsorg samt snedvriden konkurrens där seriösa aktörer missgynnas i förhållande till de som medvetet bryter mot reglerna. Allmänhetens förtroende för välfärdssystemet undermineras vilket skadar tilliten till kommunen och andra offentliga institutioner.

Ett framgångsrikt arbete mot välfärdsbrott kräver inte bara effektiva metoder utan också strategiska insatser. För att lyckas behövs tydliga styrdokument, klara ansvarsroller och satsningar på kompetensutveckling. Det krävs också systematiska och väl förankrade förebyggande åtgärder för att skydda samhällets resurser och säkerställa en rättvis och hållbar välfärd. Effektiv resursanvändning är avgörande. Genom att minimera bedrägerier och missbruk kan kommunen maximera sina möjligheter att möta invånarnas behov. Det innebär att resurser kan riktas till områden där de gör störst skillnad, vilket förbättrar livskvaliteten, särskilt för de mest utsatta grupperna i samhället.

Genom att säkerställa att stöd och resurser går till de som verkligen behöver dem, stärker vi det sociala kontraktet och bidrar till en mer rättvis fördelning av samhällets resurser. Det är också avgörande för att upprätthålla förtroendet för välfärdssystemen. När invånarna upplever att systemen är rättvisa och att skattepengar används ansvarsfullt, stärks tilliten till kommunen och det offentliga samhället i stort.

Lokala siffror från Ragunda kommun

Individ och familjeomsorgen

- Antal konstaterade välfärdsbrott mot verksamheten: 0 stycken

Samhällsbyggnadsavdelningen

- Antal konstaterade välfärdsbrott mot verksamheten: 0 stycken

Bygg och miljö

- Antal incidentrapporteringar om att personal upplevt sig hotad eller otillbörligt påverkad: 2 stycken

Hat och hot mot personal

Hot och hat mot kommunala organisationer kan få allvarliga konsekvenser både för enskilda medarbetare och för organisationens funktion och demokratiska legitimitet. Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) kan hot, hat och annan otillåten påverkan leda till att tjänstepersoner och förtroendevalda:

- **Avstår från att fatta beslut** eller ändrar sina beslut av rädsla för repressalier.
- **Tystnar i det offentliga rummet**, vilket försvagar det demokratiska samtalet.
- **Upplever psykisk ohälsa**, stress och otrygghet i sin yrkesroll.
- **Tappar tillit till arbetsgivaren** om inte stöd och skydd erbjuds

Otillåten påverkan kan ta sig uttryck i:

- Trakasserier (t.ex. obehagliga mejl, samtal, olovlig fotografering)
- Hot (t.ex. hot om våld eller mot anhöriga)
- Våld (t.ex. knuffar, slag)
- Korruption (t.ex. otillbörliga erbjudanden)

För att skydda personal och upprätthålla demokratins grundprinciper är det avgörande att kommunala organisationer arbetar förebyggande mot hot och hat. Det kräver tydliga rutiner, stöd till utsatt personal och ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Att synliggöra och följa upp incidenter är ett viktigt steg i att skapa en trygg och rättssäker arbetsmiljö.

Lokala incidenter i Ragunda kommun:

Följande incidenter har rapporterats från olika avdelningar i Ragunda kommun:

Barn- och utbildningsförvaltningen

- Grundskolan: 14 incidentrapporteringar om hot eller otillbörlig påverkan.
- Gymnasieskolan: Inga rapporterade incidenter.

Individ- och familjeomsorgen

- Antal incidentrapporteringar om att personal upplevt sig hotad: 1 stycken.

Samhällsbyggnadsavdelningen

- Antal incidentrapporteringar om att personal upplevt sig hotad eller otillbörligt påverkad: 2 stycken.
  - Ett av dessa fall klassades som både hatbrott och skadegörelse.

Bygg- och miljöavdelningen

- Antal incidentrapporteringar om att personal upplevt sig hotad eller otillbörligt påverkad: 2 stycken.

Otrygghet och oro för brott – NTU

Ragunda kommun framstår av den nationella trygghetsundersökningen som en trygg plats att bo på, där invånarna har en stabil och låg nivå av oro för brott. Invånarna i Ragunda känner sig tryggare än genomsnittet i både länet och riket med kontinuerligt lägre nivåer av upplevd otrygghet och oro gör brott jämfört med länet och riket. I flera av indikatorerna har oron minskat över tid, även om det inte är en statistiskt signifikant trend. Det tyder på en positiv utveckling, även om vissa fluktuationer förekommer. Däremot framhävs att en tiondel under senaste året upplever otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet. Samtidigt väljer 8 procent en annan väg eller färdssätt på grund av oro för brott.

Viktigt att beakta är att otrygghet och oro för brott är ett komplext och mångfacetterat fenomen och därför svårt att mäta. NTU har även tagits fram på kommunal nivå där resultaten kan fungera som ett stöd i lägesbilden. Det ger en grundläggande statistisk bild av självrapporterad utsatthet för brott, otrygghet och

oro för brott men som behöver kompletteras och förankras i lokala eller regionala mätningar.

Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet (%)			
Område	2018–2019	2020–2021	2022–2023
Ragunda kommun	19	10	11
Jämtlands län	19	18	14
Riket	29	27	25

Tabell 14 Källa NTU 2017-2024

Valt annan väg eller färdväg på grund av oro för brott (%)			
Område	2019–2020	2021–2021	2023–2024
Ragunda kommun	9	10	8
Jämtlands län	16	14	13
Riket	25	24	23

Tabell 15 Källa NTU 2017-2024

Avstått från aktivitet på grund av oro för brott (%)			
Område	2019–2020	2021–2021	2023–2024
Ragunda kommun	2	8	3
Jämtlands län	9	8	7
Riket	14	12	12

Tabell 16 Källa NTU 2017-2024

Problem med gäng som uppehåller sig i området (%)			
Område	2018–2019	2020–2021	2022–2023
Ragunda kommun	1	0	1
Jämtlands län	3	2	2
Riket	8	7	6

Tabell 17 Källa NTU 2017-2024

Fokusområden brottsförebyggande Ragunda kommun

Prioriteringsområden utifrån kartläggningen & lägesbilden

Utifrån den genomförda kartläggningen och lägesbilden för Ragunda kommun har fyra fokusområden identifierats som särskilt prioriterade för det brottsförebyggande arbetet. Dessa områden är valda baserat på statistik, självrapporterad utsatthet och analyser av bakomliggande orsaker till brottslighet och otrygghet som framkommit i rapporten. Beslutet har även baserat på en grundlig analys av lokala brottsmönster med särskild hänsyn till riktlinjerna som presenteras i ”Samverkan i lokalt brottsförebyggande arbete” (2024). Dessa riktlinjer betonar vikten av att identifiera problem som är särskilt relevanta för det lokala sammanhanget, har tydliga orsaker som kan påverkas genom insatser, samt där åtgärder kan ge stor effekt. Det är centralt att problem med stor påverkan på samhälle och individer, där orsakerna är väl definierade och kan åtgärdas effektivt, som kan hanteras inom befintliga resurser och strukturer bör prioriteras och vara tydligt förankrade hos både polis och kommun. I linje med dessa riktlinjer har följande prioriteringsområden identifierats: narkotikabruk och dess påverkan på unga, våld i nära relationer, ungdomars uppväxtvillkor med särskilt fokus på psykisk hälsa och tidig debut av riskbeteenden samt välfärdsbrott.

Narkotikabruk och dess påverkan på unga

Antalet anmälda narkotikabrott i Ragunda kommun har legat på en högre nivå de senaste två åren jämfört med tidigare år, särskilt vad gäller eget bruk. Avloppsanalyser droganvändningen i kommunen visar kontinuerligt höga nivåer av cannabis, men även andra substanser, särskilt under höstmätningar. Till exempel fördubblades antalet normaldoser av cannabis mellan vår- och höstprovtagningar. Den självrapporterade utsattheten för narkotikabrott är däremot låg enligt NTU, vilket kan indikera ett mörkertal där problemet är mer omfattande än vad som framkommer via anmälningar. Ungdomars tidiga debut i riskbeteenden, såsom cigarettökning (29 % före 13 års ålder), och alkoholkonsumtion är också signifikant högre än i både länet och riket. Det framhäver kopplingen mellan problematiken och en ökad acceptans för riskbeteenden i unga år. Föräldrarollen har även försvagats i detta avseende, med minskad upplevelse av restriktioner från föräldrar gällande droger och alkohol. Samtidigt visar data från skolelevers drogvanor en ökning av användning av receptbelagda läkemedel utan recept, vilket ytterligare förstärker behovet av att adressera denna fråga.

Kommunens glesa befolkning och geografiska spridning bidrar till att anonymitet kan möjliggöra narkotikabruk utan upptäckt, samtidigt som det försvårar övervakning och social kontroll. Effekterna av narkotikabrott sträcker sig bortom det individuella och påverkar trygghetsupplevelsen i kommunen, särskilt i områden där droganvändning i offentlig miljö förekommer.

Våld i nära relationer

Våld i nära relationer framstår som ett växande problem i kommunen. Anmälningss statistik visar på en ökning i antalet anmälda brott efter 2020 och Ragunda har sedan 2020 legat över både läns- och rikssnittet. Samtidigt har den självrapporterade utsattheten för sexualbrott också minskat över de senaste åren där Ragunda kommun befinner sig under snittet jämfört med länet och riket. Det kan indikera ett mörkertal även i denna brottstyp där individers anmälningss benägenhet för sexualbrott är bristande. Problematiken är särskilt angelägen eftersom den inte bara påverkar offrens fysiska och psykiska hälsa utan även har långvariga konsekvenser för eventuella barn som växer upp i dessa miljöer. Anmälningar kopplade till grov fridskränkning samt barnfridsbrott har även kontinuerligt ökat i kommunen, vilket förstärker behovet av att prioritera detta område.

Social isolering och begränsad tillgång till stödresurser i en geografiskt utspridd kommun som Ragunda kan också innebära att våldsutsatta har svårt att söka hjälp. Utsatta personer kan ha svårare att söka hjälp anonymt, vilket kan förstärka känslan av maktlöshet och utsatthet. Ekonomisk utsatthet är ytterligare en bidragande faktor som nämns i rapporten och som kan förvärra våldets konsekvenser och försvåra möjligheten att bryta med destruktiva relationer.

Ungdomars uppväxtvillkor och psykisk hälsa

Ungdomars psykiska hälsa och deras tidiga debut i riskbeteenden har framträtt som ett centralt problemområde. Rapporten belyser flera socioekonomiska och psykiska utmaningar bland ungdomar i Ragunda. En betydande andel av barnen lever i hushåll med låg ekonomisk standard, vilket kan skapa ökad stress och sämre förutsättningar för en trygg uppväxt. Flertalet bristande uppväxtvillkor och riskfaktorer kunde konstateras som flera hade direkta kopplingar till kriminalitet, missbruk/ANDTS, utanförskap och våld. Detta förstärker behovet av att fokusera på skyddsfaktorer som skolframgång och tillgång till fritidsaktiviteter.

Brister i socialt deltagande och fritidsaktiviteter nämns som bidragande orsaker till ungdomars utsatthet. Ungdomars debut i riskbeteenden, såsom alkoholkonsumtion och cigarettbruk, är också högre än genomsnittet i länet

och riket. Dessutom visar rapporten att andelen unga som använder receptbelagda läkemedel utan recept har ökat, vilket är en oroande trend.

Välfärdsbrott

Rapporten pekar på en ökande trend av välfärdsbrott och bidragsbrott, vilket innebär stora ekonomiska förluster för kommunen och ett minskat förtroende för välfärdssystemet. Anmälningss statistik visar att bidragsbrott ökat i omfattning med en negativ trend där antalet anmälda brott fördubblats varje år senaste tre åren. Samtidigt bedöms mörkertalet sannolikt vara högt, vilket försvårar en korrekt bedömning av problemets omfattning. Orsakerna till välfärdsbrott är ofta komplexa och inkluderar faktorer som ekonomisk utsatthet, bristande kunskap om regelverk samt avsiktligt missbruk av systemet. I en glesbefolkad kommun som Ragunda kan dessa brott vara svåra att upptäcka och hantera, särskilt med begränsade resurser för tillsyn. Effekten av bidragsbrott påverkar inte bara de direkta ekonomiska förlusterna, utan också möjligheten att stödja de invånare som verkligen behöver hjälp, vilket skapar ett dubbelt problem för samhället.

De identifierade fokusområdena är direkt kopplade till de insikter som framkommit i kartläggningen och lägesbilden. Genom att adressera narkotikabruk, våld i nära relationer, ungdomars uppväxtvillkor och välfärdsbrott kan kommunen arbeta för att motverka både akuta och långsiktiga problem. Dessa prioriteringar baseras på den samlade statistiken och analyserna i rapporten och syftar till att skapa en tryggare och mer inkluderande kommun för alla invånare. Dessa åtgärder kräver fortsatt samverkan mellan olika aktörer samt en kontinuerlig uppföljning för att säkerställa att insatserna är effektiva och anpassade till lokala förhållanden.

Metod & material

För att kartlägga Ragunda kommuns brottslighet och trygghet för år 2024 har flertalet indikatorer sammanställts. Underlag som har inhämtats, analyseras och som ingår i kartläggningen är BRÅs officiella anmälningssstatistik, utvalda delar från den nationella trygghetsundersökningen [NTU], statistik från Koldada, avloppsmätningar av narkotika, undersökningar av droganvändning bland elever i årskurs 9, Hälsa på lika villkor och länsstyrelsens lägesbild över barn och ungas uppväxtvillkor.

Kartläggningen syftar till att kartlägga brottslighet och trygghet. Brottslighet definieras som brott enligt lagens definition. Trygghet handlar om upplevd subjektiv rädsla eller oro för att utsättas för brott. Mer information om underlaget finns i avsnitt 9.

Avgränsningar

Brottslighetens omfattning och utveckling är svår att beskriva utifrån ett heltäckande perspektiv. Kartläggningen bygger på befintlig statistik från Brå, NTU och Kolada, vilket bidrar till att stärka precisionen i kommunens lägesbild. Genom att kombinera olika informationskällor ökar möjligheten att skapa en tillräckligt heltäckande bild av brottslighet och trygghet i Ragunda kommun för att möta kartläggningens syfte.

Lägesbilden är medvetet utformad på en generell nivå och inkluderar därför inte detaljerade skillnader baserade på ålder, kön, grupper eller andra socioekonomiska och kulturella faktorer. För att utveckla en mer fördjupad lägesbild som inkluderar dessa aspekter krävs ytterligare resurser, både i form av tid och personal. Ett sådant fördjupat arbete behöver vara motiverat av den problembild som framträder i den aktuella kartläggningen.

Beskrivning av material

Samlad lägesbild – grundskola och gymnasieskola

Den redovisade statistiken bygger på flera olika underlag. Dels används officiell statistik från Kolada (t.ex. betyg och gymnasiebehörighet), dels uppgifter från verksamheternas egen dokumentation, såsom incidentrapporter, frånvarostatistik och orosanmälningar. Därutöver ingår resultat från enkätundersökningar, bland annat från Skolinspektionen samt kommunens egna trygghetsenkäter.

Uppgifterna omfattar olika typer av indikatorer som tillsammans ger en samlad bild av skolornas kunskapsresultat, trygghet, studiero och sociala situation. Inom skolan rapporteras anmälningar om kränkande behandling in till huvudmannen.

Dessa kan vara av skiftande karaktär och allvarlighetsgrad, exempelvis nedsättande ord, kränkningar på sociala medier, konflikter, hot eller skadegörelse samt fysiska kränkningar. Enligt Skollagen har skolan ett tydligt ansvar att förebygga och motverka kränkande behandling samt aktivt främja en trygg skolmiljö, trivsel och studiero. Det innebär att även händelser av mildare karaktär ska dokumenteras och följas upp. Syftet med denna systematiska rapportering är att ge skolan möjlighet att identifiera mönster, sätta in förebyggande åtgärder och säkerställa en god och trygg miljö för både elever och personal.

Anmällda brott – Statistik från BRÅ

Statistiken över anmällda brott omfattar alla händelser som anmälts och registrerats som brott hos Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket och Ekobrottsmyndigheten. Anmällda brotten inkluderar även händelser som efter utredning visar sig vara annat än brott. Viktigt är att vara medveten om att brott och fenomen som inte syns i statistiken ändå kan förekomma, vilket kan skapa kunskapsluckor i förståelsen av brottsligheten. Det är viktigt att beakta att de anmällda brotten kan påverkas av mörkertal och ofullständig rapportering, vilket innebär att vissa brott sker men inte polisanmäls. Benägenheten att anmäla brott kan även variera både över tid och beroende på brottstyp. Generellt sätt är brott där det är möjligt att få ut försäkringspengar, såsom stöld och inbrott, har ofta låga mörkertal som förblir relativt konstanta över tid. Enligt BRÅ anmäls även grova brott oftare än lindriga brott, brott mellan obekanta anmäls oftare än de mellan bekanta, och brott som sker på allmän plats anmäls oftare än de som inträffar på privat plats, såsom i hemmet.

Presenterad statistik omfattar händelser inom Ragundas kommun. Statistiken presenteras över tid och både i relation till närliggande kommuner, snittet i länet samt riket. Syftet är att möjliggöra en mer nyanserad jämförelse över statistiken. SKR:s indelning av kommuner syftar till att förenkla jämförelser mellan kommuner med liknande förutsättningar. Utifrån indelningen är Ragunda kommun en landsbygdskommun, likt Strömsunds- och Ånge kommun. För att ytterligare bredda jämförelsen har även Bräcke kommun inkluderas utifrån att den är en grannkommun till Ragunda kommun. Bräcke kommun är även en landsbygdskommun men som är närliggande en större stad enligt SKR:s indelning.

Viktigt att notera att de siffror som presenteras för 2024 är Preliminära och kan ändras.

Nationella trygghetsundersökningen (NTU)

Nationella trygghetsundersökningen (NTU) är en återkommande årlig studie som genomförs av Brottsförebyggande rådet (Brå) för att kartlägga brottsoffers erfarenheter och människors upplevelser av trygghet och otrygghet i Sverige. Undersökningen fokuserar på hur individer upplever att de har blivit utsatta för brott, deras oro för olika typer av brott och känslan av otrygghet i samhället. NTU ger även ett mått på förtroendet för rättsväsendet, inklusive polis, åklagare och domstolar, samt människors erfarenheter av att ha varit i kontakt med dessa instanser. Resultaten från NTU spelar en central roll i att förstå brottsutvecklingen och tryggheten ur ett samhällsperspektiv, eftersom den kompletterar den officiella brottsstatistiken med individernas egna upplevelser, även för brott som inte anmäls.

Insamlat datamaterial från NTU till kartläggningen har avgränsats till Ragunda kommun, Jämtlands län och riket. För att redovisa resultatet har även avgränsningar till NTU 2019–2024, som redovisar utsatthet mellan 2018–2023, genomförs för att redovisa mer robusta resultat i den meningen att ett tillräckligt stort antal har deltagit i undersökningen. Redovisningen av resultaten sker i andel (%) av befolkningen och redovisas i perioder om två sammanslagna undersökningsår, en etablerad metod från och med NTU 2017.

Kolada

Kolada är en öppen och kostnadsfri databas som utvecklats av Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). Den erbjuder omfattande statistik för att stödja uppföljning och analys av verksamheter inom kommuner och regioner. Med över 6 000 nyckeltal möjliggör Kolada jämförelser mellan olika enheter, vilket gör den till ett värdefullt verktyg för att följa upp resultat, identifiera förbättringsområden och främja effektivitet i offentlig verksamhet. Databasen är tillgänglig för alla och används både av myndigheter och andra aktörer för att underbygga strategiska beslut och utvecklingsarbete. Redovisningen av resultaten sker i antal/100 000 invånare.

Avloppsmätningar

Att analysera narkotikahalter i avloppsvatten är en effektiv metod för att uppskatta den totala droganvändningen inom en specifik befolkning. Mätningar av avloppsvatten möjliggör en omfattande övervakning av konsumtionsnivån av narkotika och andra preparat i avloppsvatten. Metoden känd som avloppsbasead övervakning eller avloppsanalys används i allt högre grad för att kartlägga droganvändning på samhällsnivå och kan användas för att följa och övervaka drogutvecklingen. I Jämtlands län och Ragunda kommun har metoden använts sedan oktober 2021. Provtagningen genomförs två gånger per år, en gång på

våren och en gång på hösten. Det ger en kontinuerlig bild som möjliggör studerandet av droganvändningen i kommunen över tid. Proverna analyseras sedan för att fastställa förekomsten och koncentrationen av olika droger samt deras metaboliter, det vill säga nedbrytningsprodukter, i avloppsvattnet.

Data som genereras från avloppsanalysen används för att dra slutsatser om droganvändningen i kommunen. Det innefattar att analysera nivåer av olika droger över tid, identifiera trender och mönster samt utvärdera effekterna av åtgärder eller policyförändringar. Metoden ger en uppskattning av den totala mängden narkotika som konsumeras, men resultaten behöver kompletteras med andra typer av data för att skapa en mer heltäckande bild. Genom att kombinera resultaten med exempelvis undersökningar och statistiska analyser kan mätningarna tolkas och valideras på ett mer tillförlitligt sätt.

Fördelen med att mäta narkotika i avloppsvatten är att metoden ger en mer objektiv och övergripande bild av droganvändningen jämfört med traditionella metoder som enkäter eller självrapportering, vilka kan vara påverkade av underrapportering eller felaktigheter. Däremot kan analysen inte identifiera hur många individer som använder en viss drog, utan ger endast en bild av konsumtionsnivåer och antalet normaldoser. Metoden kan inte heller exakt avgöra när drogen har intagits, då olika droger har olika halveringstider. Substanser kan finnas kvar i urinen och detekteras flera dagar efter användning. Vidare tar mätningarna inte hänsyn till befolkningsförändringar som kan bero på exempelvis semester, pendling eller stora evenemang, vilket kan påverka tolkningen av resultaten.

Trots begränsningar är avloppsanalys ett värdefullt verktyg för att komplettera traditionella metoder och skapa en mer nyanserad bild av narkotikakonsumtionen i en befolkning. Data som redovisas från undersökningen redovisas i doser per 1000 invånare och dygn där det är möjligt, annars total halt (mg) per 1000 invånare och dygn.

Hälsa på lika villkor

Hälsa på lika villkor (2024) är en nationell undersökning som genomförs av Folkhälsomyndigheten och Statistikmyndigheten SCB vart fjärde år.

Undersökningen baseras på en folkhälsoenkät med syftet är att undersöka befolkningens hälsa, levnadsvanor och livsvillkor. Målet är att skapa en överblick av hälsotillståndet i befolkningen och följa utvecklingen över tid. Resultaten används sedan som en kunskapsgrund samt ett beslutsunderlag. SCB tar fram en kalibreringsvikt vid analysen av enkätdata. Syftet med vikten är att göra resultaten representativa för hela befolkningen och inte bara för dem som svarat. För att

identifiera statistiskt signifikanta skillnader mellan grupper har ett 95-procentigt konfidensintervall beräknats och för att möjliggöra jämförelser över tid redovisas data enbart för personer i åldrarna 16–84 år.

Våren 2022 besvarade 4017 personer enkäten i Jämtland Härjedalen, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 40%. I Ragunda kommun var de ca 300 personer som svarade vilket motsvarar en svarsfrekvens på 36% för kommunen.

Folkhälsan i Sverige har över tid förbättrats, vilket framgår av faktorer som ökad medellivslängd och bättre självskattad hälsa. Samtidigt kvarstår tydliga skillnader mellan olika samhällsgrupper, exempelvis baserat på utbildningsnivå och ekonomiska förutsättningar. Sverige har ett nationellt mål om att uppnå god och jämlik hälsa för alla samt att minska hälsoklyftorna inom en generation. I länet visar resultaten att skillnaderna mellan vissa grupper ökar inom flera områden, medan de på andra områden består. Detta beror bland annat på en försämrad hälsa i de större grupperna.

Resultaten från undersökningen visar att andelen dagliga rökare i Ragunda år 2022 uppgick till 8 procent, vilket motsvarar nivån i både länet och riket. I kommunen har andelen dagliga rökare, både kvinnor och män, minskat avsevärt – från 19 procent år 2010 till 8 procent år 2022. När det gäller daglig användning av tobakssnus är andelen i Ragunda 14 procent, vilket också ligger i linje med läns- och riksnivåerna.

Risikkonsumtion av alkohol i kommunen är jämförbar med både länet och riket, där män utgör en större andel än kvinnor med denna typ av konsumtion. En särskilt positiv utveckling är att andelen män i Ragunda med riskabla spelvanor har minskat markant, från 6 procent år 2014 till endast 1 procent år 2022. Dessutom är det positivt att ingen i kommunen rapporterade att de hade provat cannabis under det senaste året 2022.

Referenslista

Lagar:

SFS 2023:196. *Lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.*
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2023196-om-kommuners-ansvar-for_sfs-2023-196/

NTU allmänt:

Brottsförebyggande rådet. (2024). *Nationella trygghetsundersökningen*. Hämtad 2024-12-03 från <https://bra.se/statistik/statistik-fran-enkatundersokningar/nationella-trygghetsundersokningen>

Brottsförebyggande rådet. (2023). *Nationella trygghetsundersökningen: Ett metodstöd för resultat på kommunal nivå*. Hämtad 2024-12-03 från https://bra.se/download/18.3808406a192bd2f0b728956/1730797071229/2022_NTU_metodst%C3%B6d_%20kommunal_niv%C3%A5.pdf

Brottsförebyggande rådet. (2024). *Brås statistiska undersökningar om brott: Ett metodstöd för tolkning av resultat*. Hämtad 2024-12-03 från https://bra.se/download/18.6c2b61ea191e4ffb9fe6def/1728373508189/2024_Bras-statistiska%20undersokningar-om-brott.pdf

Brottsförebyggande rådet. (2024). *Skapa din egen tabell (NTU)*. Hämtad 2024-12-03 från <https://bra.se/statistik/statistik-fran-enkatundersokningar/nationella-trygghetsundersokningen/skapa-din-egen-tabell-ntu>

NTU kommunnivå:

Brottsförebyggande rådet. (2024). *Det brottsförebyggande arbetet i din kommun*. Hämtad 2024-12-03 från <https://bra.se/kunskapsstod/lokalt-och-regionalt-stod/aterkoppling-till-kommuner>

Brottsförebyggande rådet. (2024). *Indikatorer från NTU 2017–2024*.
<https://bra.se/download/18.48b9ab7b19301e3350f4412/1731314112792/Om%20NTU-indikatorerna.pdf>

Kolada. (u.å.). *Jämföraren: BRÅs nationella trygghetsundersökning*. Hämtad 2024-12-03 från <https://www.kolada.se/verktyg/jamforelse/?focus=16788&report=205891>

Anmällda brott:

Brottsförebyggande rådet. (u.å.). *Sök statistik över anmällda brott*. Hämtad 2024-12-03 från <https://statistik.bra.se/solwebb/action/index>

Kolada. (u.å.). *Jämföraren: Anmällda brott och upplevd trygghet*. Hämtad 2024-12-03 från <https://www.kolada.se/verktyg/jamforelse/?focus=16788&report=206553>

Anmällda brott – metodstöd:

Brottsförebyggande rådet. (2023). *Indikatorerna för anmällda brott_2023*. Hämtad 2024-12-03 från https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fbra.se%2Fdownload%2F18.3ad2ec4c19329a0a7e5c286%2F1732200392073%2FIndikatorerna%2520f%25C3%25B6r%2520anm%25C3%25A4lda%2520brott_2023.xlsx&w_dOrigin=BROWSELINK

Brottsförebyggande rådet. (2022). *Kartläggning av tre våldstyper*. <https://bra.se/kunskapsstod/metodstod-och-verktyg/kartlaggning-av-tre-valdstyper>

Annan inhämtade data:

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning. (2024). *CAN:s nationella skolundersökning*. Hämtad 2024-12-03 från <https://www.can.se/undersokningar/cans-nationella-skolundersokning/>

Region Jämtland Härjedalen. (2024). *Hälsa på lika villkor*. Hämtad 2024-12-03 från <https://www.regionjh.se/halsapalikavillkor>

Region Jämtland Härjedalen. (2024). *Ragunda kommun: Utifrån resultaten från Hälsa på lika villkor 2022*. <https://regionjh.se/rest-api/centuri/document/78910>

Region Jämtland Härjedalen. (2024). *Skolelevers drogvanor*. Hämtad 2023-12-03 från <https://www.regionjh.se/forpersonalovrigavardgivarepartners/folkhalsa/folkhalsorapportering/skoleleversdrogvanor.4.2814c82b18dae95ebda1cae.html>

Region Jämtland Härjedalen. (2024). *Skolelevers drogvanor 2023: Ragunda kommun*. <https://www.regionjh.se/rest-api/centuri/document/82325>

Region Jämtland Härjedalen. (2024). *Skolelevers drogvanor 2023: Rapport för Jämtland Härjedalen*. <https://www.regionjh.se/rest-api/centuri/document/79889>

RISE. (2021). *Risk- och skyddsfaktorer*. <https://ri.diva-portal.org/smash/get/diva2:1656234/FULLTEXT01.pdf>

RISE. (2024). *Analysrapport rörande droger i avloppsvatten från Ragunda kommun*. Rapportnummer 2860-2863.

Ragunda kommun:

Ragunda kommun. (2024). *Samverkansöverenskommelse Polisen och Ragunda kommun 2024 – 2026*. <https://ragundakommun.ondemand.formpipe.com/welcome-sv/namnder-styrelser/kommunstyrelsens-arbetsutskott/kommunstyrelsens-arbetsutskott/agenda/forslag-till-samverkansoverenskommelse-polis-och-ragunda-kommun-2024-2026pdf?downloadMode=open>

Övrigt:

Brottsförebyggande rådet. (u.å.). *Välfärdsbrott riktade mot vård, omsorg och fritid*. https://bra.se/download/18.3433db6019301deaa6b826c/1731428048974/Faktablad_v%C3%A4lf%C3%A4rdsbrott.pdf

Brottsförebyggande rådet. (2021). *Kartläggning och lägesbild i lokalt brottsförebyggande arbete*. https://bra.se/download/18.1537f1c6192bd251bfcb0d/1729786065933/2021_Kartlaggning_och_lagesbild.pdf

Brottsförebyggande rådet. (2024). *Praktiknära stöd hjälper Ragunda kommun att organisera sitt brottsförebyggande arbete*. Hämtad 2024-12-03 från <https://bra.se/nyheter/arkiv/2024-11-07-praktiknara-stod-hjalper-ragunda-kommun-att-organisera-sitt-brottsforebyggande-arbete>

Kolada. (u.å.). *Jämföraren: Befolkning*. Hämtad 2024-12-10 från <https://kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16788&report=74560>

Kolada. (u.å.). *Jämföraren: SCBs medborgarundersökning*. Hämtad 2024-12-03 från <https://www.kolada.se/verktyg/jamforelse/?focus=16788&report=170469>

Narkotikapolitiskt Center. (u.å.) *NPC reder ut: Avloppsmätningar.*

<https://narkotikapolitisktcenter.se/wp-content/uploads/2020/05/PM-Avloppsma%CC%88tningar.pdf>

Region Jämtland Härjedalen. (2022). *Skydds- och riskfaktorer och deras betydelse för att må bra.*

https://www.regionjh.se/download/18.73e9833018070e3c24610723/1652094305487/Faktablad_Skydds-%20riskfaktorer.pdf

Statistikmyndigheten SCB. (2024). *Folkmängd och befolkningsförändringar - Kvartal 3, 2024.* Hämtad 2024-12-03 från <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningens-sammansattning/befolkningsstatistik/pong/tabell-och-diagram/folkmangd-och-befolkningsforandringar---manad-kvartal-och-halvar/folkmangd-och-befolkningsforandringar---kvartal-3-2024/>

Statistikmyndigheten SCB. (u.å.). *Kommuner i siffror.* Hämtad 2024-12-10 från <https://kommunsiffror.scb.se/?id1=2303&id2=null>

Sveriges Kommuner och Regioner. (2022). *Kommungruppsindelning.* <https://skr.se/download/18.ef4ba7d1849a2f55db2898a/1669978414789/Kommungruppsindelning-2023.pdf>

Sveriges Kommuner och Regioner. (2023). *Resultat på nationella prov och gymnasiebehörighet.* <https://skr.se/download/18.2d09e31b1872c96cd2f1ad8/1680100470337/Resultat-pa-nationella-prov-och-gymnasieborighet.pdf>

Inspiration från andra kommuner:

Heby kommun. (2023). *Välfärdsbrott.* <https://www.heby.se/download/18.4e7c6e07188bda8570092a9/1686919949085/F%C3%B6rstudie%20om%20v%C3%A4lf%C3%A4rdsbrott.pdf>

Uppsala kommun. (2023). *Handlingsplan mot välfärdsbrott.* <https://www.uppsala.se/contentassets/f2e3281f236d450a8139ef3db435b749/handlingsplan-mot-valfardsbrott.pdf>

Älvkarleby kommun. (2024). *Brottsförebyggande lägesbild Älvkarleby kommun - samt åtgärdsplan juli 2024-juni 2026.*

<https://www.alvkarleby.se/download/18.275ca64e19020421462e17/1719315203>

[895/Brottsf%C3%B6rebyggande%20l%C3%A4gesbild%20och%20%C3%A5tg%C3%A4rdsplan%20juli%202024-juni%202026.pdf](#)

Bilagor

Ragunda data
2024.xlsx